VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 112 — Vol. L vuosikerta Sudbury, Ont. Tiistaina, syysk. 27 p. — Tuesday, Sept. 27, 1966

Suunnan muutos nuorison tehtävänä

Kokonaan amerikkalaisten kontrolloima Texas Gulf-yhtiö on varoituksena canadalaisille, selitti Walter Gordon

Vancouver. — Kehoittaen nykyajan koulunuorisoa muuttamaan Canadan nykyisen suunnan maan itsenäisyyden säilyttämisen tielle entinen raha-asiain ministeri Walter Gordon esitti keskiviikkona Vancouverin yliopiston opiskelijoille "iroonisen kuvan" meidän uudesta kuparikaivoksestamme, Timminsissä, missä hän vieraili viime viikolla.

"Me tulemme kerskuen puhumaan siitä Canadan suurena yrityksenä" sanoi mr. Gordon osoittaen, että mainitun kaivoksen miltei kaikki kehitystyöt suoritetaan amerikkalaisten toimesta ja ainakin amerikkalaisten johdolla.

Mr. Gordon sanoi, että "meillä on Canadassa melkoinen määrä tietoja kaivosteollisuudesta. Meillä on erinomaisen hyviä kaivosinsinöörejä. Ja meillä on tehtävään pystyviä urakoitsijoita."

Mutta kaikki insinöörialan suunnittelutyöt mainitun kaivoksen hyväksi tehdään Yhdysvalloissa ja suurin osa rakennustöistä amerikkalaisten rakennusurakoitsijain toimesta.

"Tällainen tilanne tulee pakosti esiin kun maa sallii ei-asukkaiden, tai ulkopuolella asuvien, jos sallitte niin sanoa, saada liian suuren kontrollin ekonomiasta."

Ulkomaalaiset kontrolloivat 70 prosenttia Canadan kaasu ja öljyteollisuudesta, hän selitti; 60 prosenttia kaikesta kaivos- ja sulattoteollisuudesta; 60 prosenttia kaikesta tehdasteollisuusoperatioista ja vain vähän pienemmän prosenttimäärän metsäteollisuudesta.

Mr. Gordon sanoi, että canadalaisten pitäisi hyväksyä manitobalaisen professorin, Clarence Barberin esittämän tavoitteen — ettei muuta kuin kolmannes Canadan tärkeistä teollisuuslaitoksista olisi ulkomaalaisten kontrollissa vuonna 2,000.

Hän sanoi tätä esitystä "järkeväksi tavoitteeksi", sellaiseksi tavoitteeksi minkä voimme saavuttaa, jos niin haluamme." Hän kehoitti opiskelijoita ryhtymään hänen ristiretkeensä nykyisen suunnan muuttamiseksi "ennen kuin se on liian myöhäistä."

Ohjelmien uudelleen tarkistaminen on tarpeellinen tehtävä nyt, sanoi mr. Gordon, "jotta voidaan turvata meidän kansallinen itsenäisyytemme ja itsehallintamme taloudellisesti ja poliittisesti."

Canadan tulisi omaksua samanlaiset menettelytavat, mitä seurasi Yhdysvallat aikaisemman kehityksensä vaiheessa yhdeksännellätoista vuosisadalla.

'Meidän tulisi ottaa tervetulleena vastaan ulkomaalaista pääomaa erikoisesti sellaista pääomaa, mikä sijoitetaan obligatioihin ja muihin sellaisiin tarkoituksiin, mistä ne voidaan maksaa määräaikana takaisin," hän selitti.

Canadalaisille olisi annettava suurempaa innostusta pääomien sijoittamiseksi tuotantolaitoksiin. Verotusohjelman tarkoituksena tulisi olla se, että ulkomaalaisten talouskontrolli vähenisi kolmanneksen nykyisestä vuoteen 2,000 mennessä.

Mr. Gordon ilmaisi samalla mielipiteensä siitä, että myös "ulkomailta johdettujen ammattiyhdistysliittojen vaikutusvaltaa olisi pyrittävä vähentämään," kuten hän sanoi. Mutta, hän lisäsi, korjauksia ammattiyhdistystilanteeseen voidaan odottaa vasta sitten, kun on saavutettu vähennys ulkomaiseen talouskontrolliin, mikä uhkaa tehdä Canadasta taloudellisen sateliittimaan.

"Älä tapa" käsky ei koske joukkotappoa

Perth, Australia. — Raamatun käsky "Älä tapa" ei koske sotilasoperatioja, selittää australialainen päätuomari sir Albert Wolff perjantaisessa oikeuspäätöksessään.

Tuomari Wolff antoi tämän lausunnon hyljätessään 21-vuotiaan Danilo Covichin asevelvollisuudesta vapautuspyynnön sillä perusteella, kun hän sanoo katolilaisten uskovan "Älä tapa" käskyn kunnioittamiseen.

"Käsky 'älä tapa', kohdistuu 'murhaluontoisiin tapauksiin, eikä koske sotilasoperatiojen yhteydessä tehtäviä tappoja', sanoi tuomari väittäen että tämä katsomus on tunnustettu ikimuistoisesti'."

Autoalan unio vaatii autojen hintojen alentamista Canadassa

Kohteliaitten pyyntöjen asemesta olisi autojen hinta- ja voittokysymys otettava tutkittavaksi – Geo. Burt

Toronto. — Autotyöläisten unionin Canadan osasto, jonka jäsenyydessä on 100,000 työläistä, esitti viikon vaihteessa vaatimuksen, että hallituksen tulisi suorittaa täydellisen tutkimuksen autoteollisuuden hinnoista, kustannuksista ja voitoista, huomioiden siinä yhteydessä Canadan ja Yhdysvaltain välillä allekirjoitettu autoteollisuussopimus.

Union canadalainen johtaja, George Burt sanoo autotyöläisten union pyytävän, että rahaministeri Mitchell Sharp ja teollisuusministeri Charles Drury esittäisivät autojen hintakysymyksen senaatin ja alahuoneen yhteisen luottokomitean tutkittavaksi. Tämän komitean tehtäviin kuuluu hintakehityksen tarkkailu.

Päätös tästä pyynnöstä tehtiin viikon vaihteessa autounion Canadan jaoston 150-henkisen kansallisen neuvoston kokouksessa Port Elginissä.

Autotyöläisten unio vaatii canadalaisten autojen hintojen laskemista yhdysvaltalaishintojen tasolle, ellei Canadan—Yhdysvaltain autosopimusta mielitä painaa mitään merkitsemättömään asemaan.

"Mr. Sharpen viimeviikkoinen kohtelias vetoomus autoteollisuudelle canadalaisten hintojen alentamiseksi yhdysvaltalaishintoja lähemmäksi on kun vesitippa sorsan selässä", sanoi mr. Burt. "Sen asemesta olisi avattava yhtiöiden tilikirjat täydellisen tutkimuksen suorittamista varten."

Mr Burt sanoi, että Canadan—Yhdysvaltain autosopimuksen sydämenä on hintojen tasauttaminen (Canadan ja Yhdysvaltain välillä) Tuhansia autotyöläisiä pakkolomautetaan nyt heti sen jälkeen kun autoteollisuuden osakkeenomistajille maksetaan 20.9-prosenttisesti takaisin sijoituksistaan vuoden 1966 alkupuoliskolla.

"Autosopimusta ei alunperin tehty vain autoteollisuusyhtiöiden etuja silmälläpitäen — tai jos niin meneteltiin, silloin olivat vain yhtiö ja hallitus tietoisia" sopimuksen todellisesta merkityksestä.

Mr. Burt sanoi, että ensimmäisenä merkityksellisenä toimenpiteenä hintatasojen samaistuttamiseksi on selvä hintojen alentaminen vuoden 1966 hintatasosta . . .

Autoyhtiöt saavat $50,000,000 takamaksun vuosittain Canadan tullimaksuista (Canada—Yhdysvaltain autosopimuksen perusteella) joka vuosi niin kauan kuin tämä sopimus on voimassa; yhtiöiden tehtaita on yksinkertaistettu siten että Canadassa tuotetaan nyt vähemmän automalleja kuin aikaisemmin, mikä alentaa kustannuksia. On tullut aika, jolloin canadalaiskuluttajat saavat osan näistä säästöistä", sanoi mr Burt.

Autotyöläisten union kansallinen neuvosto lupasi myös antaa täyden kannatuksensa osasto No. 1163 jäsenten lakkotaistelulle General Motorsia vastaan Ste. Theresen tehtaalla Quebecissä.

Mini-hameet pannaan

Tunis, Tunisia. — Tunisian 63-vuotias presidentti Bourguiba on julistanut mini-hameet pannaan.

Tytöt ja naiset, joiden hameiden helmat ovat liian korkealla polvien yläpuolella, voivat saada palkan päällä noin $3.00 sakon.

USAn rauhanpuheita on verrattu sotaisiin toimenpiteisiin

Pohjois-Vietnam ja muut sosialistiset maat eivät näe mitään muutosta USAn hyökkäyspolitiikassa

United Nations. — Viitaten Yhdysvaltain sotaisiin toimenpiteisiin käytännössä, Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden edustajat tuomitsivat viikon vaihteessa Yhdysvaltain viimeisimmät "rauhanpuheet" mitään merkityksettömiksi eleiksi.

Neuvostoliitto, Kiina ja Pohjois-Vietnam ovat tuominneet USAn valtuutetun Arthur J. Goldbergin puheen, minkä hän piti viime torstaina YKn yleiskokouksen istunnossa Vietnamin asiasta.

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko sanoi mr. Goldbergin puheesta, että Yhdysvaltain ohjelmassa ei ole tapahtunut mitään muutosta Vietnamin harjoitettavan hyökkäyspolitiikan suhteen.

Hän sanoi mr. Goldbergin puheen tarkoittavan, että "Yhdysvaltain hallitus puolustaa hyökkäysohjelmaansa Vietnamissa, ja että vielä ei ole saatu merkkejä siitä, että Washington haluaa (sodan neuvottelu-) ratkaisua."

Pohjois-Vietnamin hallitus antoi sunnuntaina lausunnon jonka mukaan mr. Goldbergin puhe ennakoi "uutta rauhanhuiputusta" ja sanotaan, että USAn rauhanehdotusten takana on tarkoitus vaikuttaa harhauttavasti amerikkalaisiin marraskuussa suoritettavien vaalien takia.

Kiinalainen Kansan Päivälehti syytti Yhdysvaltain imperialismia ja Neuvostoliittoa yhteistoiminnasta Vietnamia vastaan ja sanoi, että YK:lla ei ole mitään tekemistä Vietnamin kanssa.

Yhdysvalloille myötämielisistä piireistä selitettiin, että Washingtonin rauhanehdotukset eivät ole propagandaeleitä vaan vakavia yrityksiä neuvottelujen aloittamiseksi rauhasta.

Ruokailijat ahtaalle Yhdysvalloissa

Washington. — Elinkustannusindeksi on noussut neljä kymmenesosa prosenttia Amerikassa viime elokuussa, ruokatarvikkeiden jyrkkä hintojenkorotus esiintyy suurimpana syntipukkina. Kananmunat ovat nousseet 18 pros. jyrkkää nousua on myöskin tapahtunut lihan, ja vihannesten hinnoituksissa, kohottaen osaltaan indeksiä 1.3 prosenttia.

Lääketieteellisessä palvelussa tapahtuneilla maksukorotuksilla on myöskin suuri osa tähän elintason laskuun.

General Motors korottanut hintoja

Detroit. — General Motors, jättiläinen USA:n autoteollisuudessa, ilmoitti täällä keskiviikkona kohottaneensa hintoja vuoden 1967 autoille.

Hintojen nousu tulee olemaan keskimäärin $56 kaikille henkilövaunuille.

GM. sanoi, ettei tämä hintojen korotus sisällä minkäänlaista varausta korvaukseksi suuremmista menoista, jotka koituvat työläisten palkoista ja reunaetuisuuksista, eikä myöskään teräksen, kuparin, ja muun käyttöaineen kohonneista hinnoista, vaan johtuen tuotteen uusista parannuksista.

Ford yhtiö on nostanut hintojaan keskimäärin $113 autoa kohti. Chryslerin yhtiö tiedoitti keskiviikkona sen hintakorotuksen olevan keskimäärin $92. Molemmat siis korkeammat kuin GM. yhtiön.

Voimakas ääni Suomesta USAn sotatoimia vastaan

Suurin Suomessa tähän mennessä järjestetyistä Vietnamin sotaa vastustavista mielenosoituksista oli torstaina Helsingissä Rautatientorilla. Työstään palaavien helsinkiläisten muodostama sankka yleisömuuri kuunteli vakavan huolestumisen merkit kasvoillaan tilaisuudessa pidettyjä puheita. Päätoimittaja Erkki Ikäheimonen, kansanedustaja Hertta Kuusinen ja kansanedustaja, rovasti Ensio Partanen korostivat puheissaan jokaisen kansalaisen velvollisuutta toimia Vietnamin sodan lopettamiseksi.

"Pommi, joka tänään putoaa Vietnamissa, voi huomenna tuhota sinut" oli Vietnam-tilaisuuden tunnuksena. Tilaisuuden päätteeksi hyväksytyssä julkilausumassa todettiin: — Yhdymme vaatimukseen, että Yhdysvaltain täytyy Geneven sopimuksen mukaisesti poistaa joukkonsa Vietnamista ja että (Vietnamin kansan tulee itse saada ratkaista, miten sen maata hallitaan.

Vietnamin ystävyyden komitean, ammattiyhdistys-, ylioppilas-, nuoriso- ja poliittisten järjestöjen järjestäjämän tilaisuuden hyväksymässä julkilausumassa mainittiin:

Käymällä barbaarista sotaansa Vietnamissa Yhdysvaltain hallitus on kokonaan hylännyt ne velvoitteet, joihin se on sitoutunut allekirjoittaessaan YK:n peruskirjan. Yhdysvaltain ja sen kanssa liittoutuneiden valtioiden käymä sota Vietnamissa on jopa vastoin SEATO-sopimusta.

Tämä sota merkitsee vuoden 1954 Geneven sopimuksen ja siihen liittyvän Yhdysvaltain hallituksen julistuksen mitätöimistä, vaikka Yhdysvallat mainitussa julistuksessa ilmoitti, että se tulee torjumaan kaikki yritykset Geneven sopimuksen mitätöimiseksi. Yhdysvaltain hallituksen Vietnamissa käymä sota on kaiken lisäksi loukkaus Yhdysvaltain perustuslakia vastaan. Maailman yleisen mielipiteen huomio on kiinnitettävä Yhdysvaltain ja sen liittolaisten käymän sodan Vietnamin kansalle aiheuttamiin kärsimyksiin.

Levottomuutta herättävät myös sodan laajentamistoimenpiteet, joiden yhteydessä on loukattu mm. Kambodshan aluetta, YK:n pääsihteerin U Thantin varoitus on pelottava: Tapahtumien paine on johtamassa peruuttamattomasti suureen sotaan.

ULKOPOLITIIKKAMME EI JOUDU RISTIRIITAAN

Ammattiyhdistysliikkeen osuutta rauhantyöhön selvitteli puheessaan Palkkatyöläisten päätoimittaja Erkki Ikäheimonen. Hän kertoi esimerkein, kuinka SAK on omaksunut aktiivisen toiminnan linjan. Esimerkiksi Vietnamin kysymykseen on SAK:n edustajakokous ottanut selvän kannan ja esittänyt jyrkän vastalauseensa Yhdysvaltojen hallitukselle.

Hän ei uskonut puolueettomuuteen perustuvan Suomen ulkopolitiikan joutuvan mitenkään ristiriitaan, jos suomalaiset vaativat amerikkalaisia vetämään joukkonsa pois Vietnamista. — Nyt ei ole kysymys yksin Vietnamista, on kysymys koko ihmiskunnasta, sanoi päätoimittaja Ikäheimonen ja lisäsi: — Enemmistö Suomenkin kansasta on Yhdysvaltain sotatoimenpiteitä vastaan. Vaadimme maan hallitusta ottamaan selvän kannan. Amerikkalaiset, menkää kotiin Vietnamista!

Kristyttyjen edustajana esiintynyt — kansanedustajarovasti Ensio Partanen vetosi puheessaan voimakkaasti maan johtaviin kirkonmiehiin. Hän ihmetteli, ettei kristittyjen piiristä ole Suomessa esiinnytty Vietnamin sodan lopettamisen puolesta.

Kaksois-taifuuni riehui Japanissa

Tokio. — Japania hävittäen viime pyhänä iskenyt kaksois-taifuuni on maanantaina annettujen tilastojen mukaan vaatinut uhreina 175 kuolleina lisäksi 139 ihmistä on kateissa, ja yli 500 henkilöä loukaantunut. Nämä taifuunit nimeltään Ida ja Helen ovat haaksirikkouttaneet laivoja, aloittaneet maavyörymiä, ja murskanneet ihmisasuntoja.

Yli 2,000 ihmisasuntoa on tuhoutunut, joko hautautumalla liejuun tai veden poiskuljettamina ja pirstomina, poliisin tietojen mukaan on 40,000 ihmistä tulvan saartamina.

Ida oli rajumpi näistä hävityksen kaksois-sisaruksista. Sen vihurituulet rekisteerattiin liikkuvan 202 mailin tuntinopeudella Mount Fujin yläpuolella.

Taifuuni Ida aikaansai raskasta tuhoa myöskin USA:n sotilastukikohdissa Kanton alueella ja Tokion ympärillä, joskaan loukkaantumistapauksia ei tiedoitettu.

Fulton liittyi Diefenbakerin vastustajiin

Toronto. — Entinen oikeusministeri E. Davie Fulton on liittynyt niihin konservatiiveihin, jotka ovat viimeaikoina esittäneet vaatimuksia, että mr. Diefenbakerin johtaja-asema olisi joko vahvistettava tai asiasta tehtävä toisenlainen päätös. Sen jälkeen on puolueen johtajapiireissä tapahtunut jyrkkä jakaantuminen puoleen ja toiseen.

Mr. Fulton, jota pidetään yhtenä johtavana johtajaehdokkaana sitten kun mr. Diefenbaker väistyy paikaltaan, sanoi mr. Campin vaatimuksen heijastavan "canadalaisten suuren osan mielipidettä" asiasta.

Gerda Munsinger-juttu tuli uudelleen esille

Tuomari Spencen raportissa esitetään syyttäviä mielipiteitä torypolitiikkoja vastaan; Diefenbaker yrittää puolustautua tapaus Normaniin vetoamalla

Ottawa. — Konservatiivipuoluen kansallista johtajaa, John Diefenbakeria moititaan perjantaina julkaistussa tuomari Wishart Spencen raportissa väittämällä, että hän on asettanut yksilöllisen harkinnan kansallisetujen yläpuolelle Gerda Munsingerin tapauksen yhteydessä.

Tuomari Spence sanoo mainittua seksi-skandaalijuttua käsittelevässä raportissaan, että silloisen pääministerin (mr. Diefenbakerin) olisi pitänyt erottaa toisena puolustusministerinä olleen Pierre Sevignyn siksi kun viimeksimainittu oli ollut seksuaaliyhteyksissä mrs. Munsingerin kanssa.

Tuomari Spence sanoo tämän — Sevignyn seksuaaliyhteyksien Gerdan kanssa — aiheuttaneen turvallisuuskriisin saattamalla mr. Sevignyn alttiiksi painostukselle, joko ulkomaalaisten asiamiesten tai Montrealin ala maailman toimesta.

Mr. Diefenbaker vastasi puolestaan: "On sanottu (tuomari Spencen toimesta) että epäily lojaalisuudesta on ratkaistava valtion hyväksi.

"Näin ei tapahtunut nykyisen pääministerin toimesta Herbert Normanin tapauksessa."

Tuomari Spencen 93 sivua käsittävässä raportissa sanotaan, että mr. Sevigny (silloin toinen puolustusministeri) "ei kertonut läheskään koko totuutta Diefenbakerille (silloiselle pääministerille), joka oli vaatinut häneltä joulukuun 13 pnä 1960 selostusta RCMP:n raportista, että hänellä (mr. Sevignyllä) oli luvattomia sukupuoliyhteyksiä.

Siitä huolimatta mr. Diefenbaker oli päättänyt ettei mitään turvallisuuskriisiä ole koska hän tuntee mr. Sevignyn "mieheksi, joka ei anna koskaan minkäänlaisen painostuksen tai kiristyksen vaikuttaa itseensä.

Tuomari Spence sanoo ,että vähin, minkä mr. Diefenbaker olisi pitänyt tehdä, olisi ollut se, että mr. Sevigny olisi muutettu (hallituksessa) johonkin vähemmän herkkään toimeen. Asiasta olisi pitänyt myös tiedoittaa vanhemmalle puolustusministerille, Douglas Harknessille ja kauppaministeri George Heesille. Viimeksimainitun sanotaan olleen vain satunnaisissa yhteyksissä mrs. Munsingerin kanssa.

Montrealissa antamansa lausunnon yhteydessä mr. Sevigny sanoo: "Minä en ole turvallisuusriski ja sen enempää minulla ei ole tässä yhteydessä sanottavaa".

Mr. Diefenbaker sanoo, että "tämä raportti on vain välikappale, jonka avulla levitetään siihen tarkoitukseen valitun komissionerin mielipiteitä tarkoituksella saada murskatuksi konservatiivipuolueen johtaja."

Raportissa kiitetään silloista oikeusministeri Davie Fultonia siitä, että hän oli seksiskandaalista ja mrs. Munsingerin kansalaisoikeuksien hakukysymykseestä ilmoittanut heti mr. Diefenbakerille, mutta moititaan mr. Fultonia siitä, ettei hän kehoittanut RCMP:ta kaivamaan syvemmälle tätä asiaa. Mr. Fulton sanoi Kamloopsissa B.C., että tämä raportti "ei ole mitään muuta kuin yhden miehen mielipideilmaisu".

Mrs. Munsingerin tapauksesta julkaistu raportti, jossa arvostellaan ennenkaikkea mr. Diefenbakeria, voi auttaa niitä torypuolueen jäseniä, jotka yrittävät saada hänen sivuutetuksi konservatiivipuolueen kansallisen johtajan toimesta.

Toiset huomioitsijat ovat kuitenkin kiinnittäneet huomiota siihen, että tämä raportti voi myös aktivisoida Diefenbakerin kannattajapiirit.

Vancouver. — Uuden demokraattisen puolueen johtaja, T.C. Douglas sanoi lauantaina toivovansa ,että Munsingerin tapauksesta julkaistu raportti lopettaisi poliittisen sonnan lapioinnin.

"Minä toivon, että tämä raportti sulkee kirjat tästä asiasta, jotta parlamentti voi käsitellä tärkeämpiä kysymyksiä", sanoi mr. Douglas. "Meillä on ollut riittävästi sonnan lapiointia."

Hän sanoi—,että tuomari Spencen raportti ei anna paljoakaan lisää siihen ,mikä on jo tiedossa.

VIIME TIEDOT

Vancouver. — Canadan kolmanneksi suurimman rautatien, British Columbian maakuntahallituksen kontrolloima The Pacific Great Eastern Railwayn 387 ei-operatiivista työläistä lakkoutui maanantaina. Mainittu rautatie oli käynnissä nelisen viikkoa sitten olleen kansallisen rautatielakon ajan. BC:n rautatietyöläiset hylkäsivät samantapaisen sovittelutarjouksen minkä perusteella CPRn ja CNRn miehet komennettiin takaisin työhön.

Lontoo. — Erään autoja kuljettavan liikkeen noin 650 työläistä lakkoutui maanantaina antaen pääministeri Harold Wilsonin hallitukselle taisteluhaasteen palkkojen jäädyttämiskysymyksessä. Jättiläiskokoinen British Motor Corporation on tiedoittanut, että jos tätä lakkoa ei saada pian sovitetuksi, silloin joutuu tuhansia työläisiä pakkolomautuksen alaiseksi. Lakkolaiset protestoivat siitä kun 333 miestä pakkolomautettiin autojen myynnin vähenemisen vuoksi. Työläiset vaativat lomautettujen työläisten osa-aika työhön ottamista kunnes autojen myynnit jälleen lisääntyvät.

Salisbury. — Rhodesian pääministeri Ian Smith ja Britannian kansojenyhteisön sihteeri Herbert Bowden olivat maanantai-iltana pienen aikaan kahdenkeskisissa keskusteluissa. Tämä tapahtui noin viikon-kestäneiden neuvottelujen päättymisen edellä. Mr. Bowden on antanut ymmärtää, ettei neuvotteluissa ole saatu mitään tuloksia ja että hän palaa takaisin Lontooseen esittääkseen pääministeri Harold Wilsonille raportin matkastaan.

CANADALAISPANKILLE KIELTOPÄÄTÖS USA:SSA

Washington. — Yhdysvaltain hallituksen raha-asiain ministeriö on saanut painostetuksi erään canadalaispankin suostumaan siihen ,että se ei vaihda rahaksi Quakerien torontolaiseen pankkiin lähettämiä shekkejä lääke- ja ruokatavarain lähettämiseksi Pohjois-Vietnamiin.

USAn raha-asiain ministeriön eräs puhemies vahvisti lauantaina tiedon, jotta Royal Bank of Canada on ilmoittanut canadalaiselle Canadian Friends Service komitealle, että pankki ei vaihda enää rahaksi Yhdysvaltain pankkien shekkejä tähän tarkoitukseen.

Tämä toimenpide johtuu Yhdysvaltain hallituksen äskettäin ilmaisemasta huolestuneisuudesta siitä kun lääketarpeita lähetettiin neuvostoliittolaisella matkustajalaivalla, Alexander Pushkinilla Montrealista Pohjois-Vietnamiin.

Yhdysvaltain uskonnollismielinen Quakers-järjestö oli lähettänyt noin $3,600 arvosta New Yorkissa sijaitsevasta Royal Pankin haaraosastosta ostettuja shekkeja Torontoon antibioottisten lääkkeiden ostamista varten.

"Me olemme kiinnittäneet New Yorkissa sijaitsevan Royal pankin haaraosaston huomion USAn raha-asiain ministeriön säädöksiin, mitkä kieltävät Yhdysvaltain dollarin vaihdon ilman lupaa Pohjois-Vietnamin tai Vietkongin hyväksi", sanoi USAn raha-asiain ministeriön eräs puhemies.

"Tämän perusteella oli pankin haaraosastoa varoitettu, mutta päätös shekkien vaihtamatta jättämisestä tehtiin pankin eikä meidän toimestamme.

"Samoista lähteistä saatujen tietojen mukaan Philadelphiassa toimivan Quakers Action komitean johtaja, Lawrence Scott "on tutkittavana" siitä, kun Pushkinin välityksellä lähetettiin ihmisystävällisten amerikkalaisten lääkeapua vietnamilaisille sodan uhreille.

McNAMARA TILASI LISÄÄ "SURMAN LINTUJA"

Washington. — Kohdatessaan voimistuvaa ilmatorjuntapuolustusta Vietnamissa, mitä vastaan tehdään jatkuvasti ennätyssuuria hyökkäyksiä, Yhdysvaltain hallitus on tilannut 280 lentokonetta (aikaisemmin tilattujen lisäksi) talousvuodeksi 1968, ollen tämän lisätilauksen arvo $700 miljoonaa

USAn puolustusministeri Robert McNamara sanoi torstaina, että nämä lentokoneet menevät laivastolle, jonka lentokonemenetysten taso on Vietnamissa alkuperäisiä arvioita suurempia.

Tieto tästä sotilaslentokoneiden tilauksen suurentamisesta Vietnamin sodan edistämiseksi saatiin muutaman tunnin kuluttua sen jälkeen kun Yhdysvaltain YKn valtuutettu Arthur Goldberg esitti yleiskokouksessa "rauhanehtonsa" Vietnamissa

McNamara sanoi, että lentokoneiden menetys "on hieman arviointia suurempi", mutta osoitti samassa, että hyökkäyslentoja ssuoritetaan 10-prosenttisesti arviointeja enemmän.

Virallisten tietojen mukaan yhdysvaltalaiset ovat menettäneet Vietnamissa 505 lentokonetta, joista 382 Pohjois-Vietnamiin tehtyjen hyökkäysten yhteydessä ja 122 Etelä-Vietnamissa.

Eräistä muista puolustusministeriön piireistä saatujen arviointien mukaan USA "tulee menettämään arviointia enemmän laivaston lentokoneita".

New York. — American Broadcasting yhtiön suorittaman tutkimuksen perusteella presidentti Johnson on vaikeuksissa valitsijain kanssa Vietnamin sodan johdosta.

Saman raportin mukaan enemmistö amerikkalaisista hylkää vieläkin senaattori Barry Goldwaterin ohjelman, mutta vastustaa kuitenkin "ulos Vietnamista" ajatusta, jota senaattori Wayne Morse (D. Ore.) edustaa. Yleisesti puhuen amerikkalaiset eivät tykkää Vietnamin sodasta ja presidentti Johnsonin osuudesta siihen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Kuka on terrorismin kannalla?

Kuuban suurlähetystön edustalla Ottawassa torstaina suoritettu pommiräjäytys oli äärioikeistoon kuuluvien piirien katala terroriteko, mikä ei kaikeksi onneksi vaatinut tällä kertaa ihmisuhreja.

Pääministeri Lester B. Pearson tulkitsi epäilemättä canadalaisten yleisen mielipiteen esittäessään Kuuban suurlähetystölle valittelunsa tästä Canadan maan kamaralla, Kuuban lähetystön edustalla suoritetusta kurjasta tihutyöstä. Canadalaiset toivovat, meidän lehtemme mukaanluettuna, että pääministeri Pearsonin lupaama "täydellinen tutkimus" paljastaa tämän terroriteon tekijät. Tosiasiassa monet canadalaiset toivovat, että pääministeri olisi omaksunut päättävämmän asenteen tässä asiassa, tuomiten sekä terrorityön tekijät että heidän taustavoimansa ja puolestapuhujansa.

Kysymys ei ole yksinomaan siitä, että normaalisissa diplomaattisuhteissa olevan maan (Kuuban) suurlähetystö aiotiin tuhota pommiräjäytyksen johdosta, vaan terrorismista yleensä. Jos terroristit saavat tänään uhata pommeillaan jonkun pikkumaan lähetystöä siksi kun terroristeilla on suurten ja vcimakkaiden tuki ja suojapaikat puolellaan, silloin voi käydä niin, että huomenna tällainen pommiräjäytys voidaan kohdistaa jonkin toisen maan lähetystöä vastaan. Terrorismi kehittää terrorismia samalla tavalla kuin syöminen kehittää ruokahalua. Siksi on välttämätöntä toimia niin, ettei terroristeille jää minkäänlaisia harhakuvia siitä, että he muka ovat poliittisten tai joidenkin muiden syiden vuoksi tervetulleita tihutöittensä suorittamisessa.

MISTÄ VAITIOLO?

Kysyä kuitenkin tulee, mistä johtuu aina sanavalmiiden suurten päivälehtien, sekä radio- että televisiokommentaattorien imeellisen suuri pidättyväisyys tämän pommiräjäytyksen tuomitsemisen tiimoilta?

Miten olisi asia silloin, jos joku työväenliikkeen riveihin lukeutuva yksilö tai järjestö olisi kerskuen ilmoittanut, kuten nyt menetteli Kuuban vastavallankumouksellisten pakolaisten järjestö Miamista, että juuri he ovat yrittäneet pommiräjäytyksellä murskata sanokaamme Länsi-Saksan suurlähetystön Ottawassa? Eiköhän silloin olisi noussut vihainen myrsky ja huuto terrorismia vastaan yleensä ja erikoisesti siinä tapauksessa!

Mielenkiintoista onkin todeta, että työväenliikkeen kaikki osat ja haarat ovat periaatteellisista syistä tuominneet aikoja sitten tällaiset terroriteot ihmisiä ja laitoksia vastaan. Mutta äärioikeisto on omaksunut terroriteot entistä kiinteämmäksi osaksi toiminnastaan — ja kuten näkyy Kuuban suurlähetystön pommitusyrityksen, ns. julkisen sanan palstoilla odoteltiin ja kuunoteltiin aluksi, sen sijaan että olisi moinen hirmutyö varauksitta heti tuomittu.

ONKO LISÄÄ TERRORITEKOJA TULOSSA?

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, kuubalaisten vastavallankumouksellisten järjestön päämies Felipe Revero Diaz ilmoitti kerskuen, että hänen "salaiset solunsa" suorittivat Ottawassa Kuuban suurlähetystön pommitusyrityksen, ja että ne yrittivät pari vuotta sitten räjäyttää kuubalaisen laivan Montrealin satamassa.

Mikäli ylläoleva on paikkansapitävä tieto, silloin on omaksuttava sellainen käsitys, että kuubalaisterroristien salaiset solut toimivat täällä Canadassa ja voivat iskeä uhriaan milloin tahansa.

Tähän mennessä on terroritekojen kohteena ollut Kuuban suurlähetystö ja kuubalaisten laiva. Mutta jos kuubalainen laiva olisi saatu räjäytetyksi Montrealin satamassa, niin se olisi voinut aiheuttaa ainakin yhtä paljon vahinkoa Canadalle ja canadalaisille kuin kuubalaisillekin. Sama pätee Kuuban suurlähetystön pommitusyrityksen kohdalta. Räjähdyksen johdosta ei onneksi kuollut ketään. Mutta paikalle olisi voinut sattumalta tulla räjähdyshetkellä yhtä hyvin canadalaisia ohikulkijoita kuin Kuuban lähetystön virkailijoitakin. Oli siis sattumasta johtunut onni, ettei Ottawan räjäytyksessä kuollut sen paremmin canadalaisia kuin kuubalaisiakaan.

Mutta onko "onni" tai "sattuma" aina näin myönteinen? Edellämainittu kuubalaisten vastavallankumouksellisten päämies, joka saa pitää Yhdysvaltain Miamia terroritoimintansa tyyssijana, antoi Ottawassa suoritetun räjäytyksen yhteydessä ymmärtää, että Canada on "valittu" kuubalaisten terroristien temmellyskentäksi tarkoituksellisesti ja nimenomaan siksi, kun kuubalaisvastavallankumoukselliset eivät tykkää Canadan kansallisesta ohjelmasta ja hallituksesta.

Uutistietojen mukaan Rivero Diaz sanoi "Canadan valitun" kommunismivaltaisen sodan "alkamispaikaksi", nimenomaan Canadan "hallituksen loukkaavan ja provosoivan kannan vuoksi" Kuubaan nähden!

Torontolaisen Globe and Mailin uutistiedon (syysk. 23 p.) mukaan mainittu kuubalaispakolainen oli sanonut, että hänen järjestönsä "kävisi mieluimmin sisällissotaa Kuubassa, kuin sitä ei-tavallista sotaa mitä nyt käydään, mutta 'niin sanotut vapaat maat' ovat tehneet sen mahdottomaksi tällä kertaa. Niin he ovat suunnitelleet kommunismivastaista taistelua kautta maailman hyväksikäyttäen saatavissa olevia menetelmiyksiä."

Rivero Diaz tunnustaa siis, ettei hänen kannattajillaan ole minkäänlaista kannatusta ja tukea Kuuban kansan keskuudessa. Hän voisi järjestöineen aloittaa sisällissodan Kuubassa vain ulkopuolisen avun turvissa, mutta kun "ns. vapaat maat" kieltäytyvät näkemästä sellaisen sotaan joidenkin pakolaisten mieliksi, niin sen vuoksi on päätetty järjestää "maailmanlaajuinen" sota kommunismia vastaan mm. "käytettävissä olevilla" terrorikeinoilla.

Ja kun häneltä kysyttiin, onko kuubalaisten vastavallankumouksellisten koplakunnalla aikomus järjestää muita pommituksia Canadaan, niin Rivero Diaz ei jättänyt tarkoituksistaan mitään epävarmuuden tilaan: "Siitä ei minulla ole mitään sanottavaa, paitsi se, että me taistelemme terrorilla terrorismia vastaan, annamme terästä teräksestä ja dynamiittia dynamiitista, kautta maailman", hän sanoi.

Selvää tietenkin on, ettei sammakon huuto maailmaa kaada, eikä kuubalaispakolaisten hurjat unelmat tuota muuta kuin lisää häpeää heille itselleen. Mutta väärin olisi suhtautua terroristeihin ikäänkuin heitä ei olisikaan. Valtiovallan velvollisuus on tarttua lujasti kiinni täällä mahdollisesti oleviin kuubalaisiin terroristeihin ja samalla vaatia Washingtonilta, että sieltä käsin ei liioin saa terroritoimintaa järjestää tai johtaa Canadaan.

Tekeekö USA "uutta Vietnamia"?

Jättimäisiä tukikohtia Thaimaahan

36—3—Tekeekö USA UUutta Vietnamia jätti------

Kolme neljäsosaa niistä pommikoneista, jotka kylvävät tuhoa Pohjois-Vietnamiin, nousee Thaimaan (Siamin) lentokentiltä ja uusia jättiläislentokenttiä rakennetaan aito amerikkalaisella tempolla. Thaimaan satamien varustuksia parannetaan ja teitä rakennetaan. USAn Thaimaassa olevien "sotilaallisten neuvonantajien" määrä on pienessä ajassa kasvanut vuoden 1962:n 1,000—5,000 henkilön määrästä moninkertaiseksi. Englantilaisen The Guardianin Washingtonin-kirjeenvaihtajan mukaan arvellaan YK:ssa, että amerikkalaisia joukkoja on Thaimaassa jo 40,000 miestä — ja määrä on kasvussa.

Thaimaan varustaminen on tapahtunut siinä määrin USAn puolustusministeriön ja Thaimaan hallituksen välisenä asiana, ettei edes USAn senaatin ulkoasiainvaliokunta ole ollut asiasta tietoinen. Elokuun lopulla ryhtyi mainittu valiokunta sen tarmokkaan puheenjohtajan senaattori William Fulbrightin vaatimuksesta tutkimaan, mitä USA todella tekee Thaimaassa. Ensimmäisten asiantuntijakuulustelujen jälkeen on tapahtumien eteen vedetty verho. Sitä ennen ehti senaattori Fulbright vihjaista, että Thaimaasta on tulossa toinen Vietnam.

Thaimaahan rakenteilla olevia tukikohtia koskevista uutisista on poimittavissa seuraavien tukikohtien nimet: Khorat, Takhli, Udon, Ubon, Nakhom Phanom, Nam Phong, Khoen Kaen, Sattahip, Daun Muang, Chiang Mai ja Loeng Nom Tha — kaikkiaan yksitoista. Dagens Nyheterin Washingtonin-kirjeenvaihtajan Sven Östen mukaan mainituista on kuusi jättiläisluokan tukikohtaa. Washington Post puolestaan nostaa tukikohtien joukosta erikoisasemaan Nam Phongin ja Sattahipin — ensiksi mainitun ensimmäisen kiitoradan (lähes 3.5 kilometriä pitkän) on määrä valmistua ensi vuoden helmikuuhun mennessä. Sattahipissä on ensimmäinen kiitorata jo otettu käytäntöön.

Viimeksi mainitun lehden mukaan on USAn Thaimaassa olevista joukoista 65% lentovoimien henkilöstöä. Vietnamin pommi- ja tiedusteluretkiä tekevien lentokoneiden lukumäärä ilmoitetaan 200:ksi, jotka on ryhmitelty 12 eskadroonaan. Nämä koneet suorittavat viikoittain 1,500 pommitus- ja tiedustelulentoa Vietnamiin ja Pathet Laon hallussa oleville alueille Laosiin. Koneiden määrän arvioidaan nousevan kilvan miehistön määrällisen nousun kanssa. Thaimaahan rakennetut tai rakenteilla olevat tukikohdat ovat tarkoitetut raskaita sotilaskoneita varten, joista osa on toistaiseksi lähtenyt retkilleen Guamista, mistä Hanoin seuduille (Filippiinien yli lennettäessä) tulee yli 4,000 lentokilometriä. Nam Phongin ja Sattahipin tukikohdat rakennetaan juuri näitä Guamilta lentäviä B-52-pommikoneita varten ja ne on tarkoitus varustaa myös tankkikoneilla ilmassa tapahtuvaa polttoainetäydennystä varten.

Thaimaan sotilaallisessa varustamisessa esittävät jo rakennetut, rakenteilla tai laajennuksen alaisina olevat lentokentät epäilemättä tärkeintä osaa, mutta varustamiseen liittyy myös muuta sotilaallista rakentamista. Niinpä Sattahipiin rakennetaan myös suurta satamaa. Etelärannikolta Khoratin vanhaan kuninkaalliseen tukikohtaan rakennetaan amerikkalaisten johdolla virtaviivaista valtatietä. Khoratista jatkuu Khoan Kaenin kautta Udoniin johtava amerikkalaisten jo aikaisemmin rakentama tie — "ystävyyden valtatie". Täten tämä tiesuunnitelma yhdistää etelärannikon satama- ja lentotukikohdan Sattahipin Khoratin "perusvarikkoon" ja Khon Kaeniin, johon rakennetaan kokonaan uutta lentokenttää, ja Udoniin, joka sijaitsee lähinnä Laosin Vientianea.

Toista valtatietä rakennetaan Bangkokin pohjoispuolella sijaitsevasta Daun Muangin niin ikään laajenteilla olevalta lentokentältä pohjoiseen arvattavasti tarkoituksella parantaa yhteyksiä muihin maan pohjoisosan lentokenttiin — Udoniin koillisessa ja Chiang Maihin luoteessa. Molemmat viimeksi mainituista lentokentistä ovat saaneet radar-laitteet.

Laosin vastaisella rajalla etelämpänä sijaitsevaa Loeng Nok Than lentokenttää rakennetaan 400:n englantilaisen insinöörin johdolla. Tämä englantilais-amerikkalainen yhteistyö Thaimaan sotilaallisessa varustamisessa vastaa anglosaksisten maiden keskinäistä poliittista kauppaa ja työnjakoa Kaakkois-Aasiassa. Englannin panos tuntuu täällä Malesian ja Singaporen sekä Australian välityksellä ja englantilaisten tukikohtien kautta. Englanti tukee USAn Vietnam-politiikkaa ja saa vastalahjaksi USAn tuen Malesialle.

★ ★ ★

Amerikkalaisten läsnäolo Thaimaassa ja heidän siellä suorittamansa sotilaallinen varustelu tapahtuu maan sotilashallituksen suostumuksella. Amerikkalaiset antavat ymmärtää, että tukikohdat eivät ole heidän vaan Thaimaan hallituksen käsissä. Marsalkka Thanom Kittakachornin hallitus puolestaan väistää kaiken keskustelun tukikohdista ja amerikkalaisten joukkojen lisääntymisestä. USA ryhtyi lisäämään Thaimaassa olevia "sotilaallisia neuvonantajiaan" itse asiassa jo vuonna 1962, jolloin viitaten Laosista tulevaan uhkaan USAn tuhanteen nousevan sotilasasiaintuntijan lisäksi maahan lähetettiin 3,000 miestä.

Thaimaa on Kaakkois-Aasian sotilasliiton jäsen — ja sellaisena oikeutettu saamaan SEATOn jäsenvaltioiden tukea, mikäli sitä uhkaa vaara. Amerikkalaisten joukkojen määrää lisättäessä v. 1962 ei kuitenkaan kysytty SEATOn mielipidettä — apujoukkojen lähettäminen johonkin SEATOn jäsenmaahan olisi vaatinut SEATOn jäsenvaltojen yksimielisen hyväksynnän. Tiettävästi on Thaimaan varustelu ja amerikkalaisjoukkojen lisääminen maassa tapahtunut nytkin ilman SEATO-valtojen käsittelyä ja hyväksyntää. Se on suoritettu jopa niin salakähmäisesti, että kerrotaan USAn senaatin ulkoasiainvaliakunnan puheenjohtajan senaattori Fulbrightin saaneen vain vahingossa tietää asiasta.

Fulbright vaati tällöin puolustusministeriöltä selvityksiä siitä, mitä USA oikeastaan tekee Thaimaassa. Eräiden lehtitietojen mukaan Fulbright olisi tässä yhteydessä sananmukaisesti epäillyt, että USA tekee maasta "uutta Vietnamia". Republikaaninen senaattori George Aiken puolestaan ihmetteli, miksi Thaimaassa on "lähes yhtä paljon miehiä kuin Vietnamissa vuosi sitten". Senaatin ulkoasiainvaliokunnassa on kuultu asiassa lehtitietojen mukaan puolustusministeriön tiedotuspäällikköä Arthur Sylvesteriä ja apulaispuolustusministeri Alexis Johnsonia — sekä myöhemmin puolustusministeri Robert McNamaraa ja ulkoministeri Dean Ruskia.

Senaatin ulkoasiainvaliokunta halusi tietää, suunnitteleeko puolustusministeriö USAn pysyvää "läsnäoloa" Thaimaassa, mihin suurisuuntaiset rakennustyöt viittaavat. Apulaispuolustusministeri Alexis Johnsonin sanotaan tällöin vakuuttaneen, ettei USA aio hankkia itselleen pysyviä tukikohtia sen enempää Etelä-Vietnamista kuin Thaimaastakaan ja että kysymys on tilapäisistä tukikohdista, jotka ovat helposti muunnettavissa siviilikäyttöön. Selitystä valiokunnassa tuskin uskottiin.

USA pitää Thaimaata ainoana luotettavana liittolaisenaan KaakkoisAasiassa. Kambodzha on puolueeton, Burma on vasemmistolainen ja liittoutumaton, Laos on kolmen voiman epämääräisessä tasapainotilassa ja Vietnamissa soditaan.

Luotettavia tietoja niistä dollarimääristä, joita USA sijoittaa Thaimaan sotilashallituksen pönkittämiseen ja omiin tukikohtarakennelmiinsa, ei ole saatavissa. Eräiden tietojen mukaan USAn Thanom Kittkachornin hallitukselle antamat siviililainat ja avustuksen nousevat 850 miljoonaan dollariin.

Amerikan "apu" ja sotilasvarustelujen mukanaan tuomat konjunktuurit ovat kuitenkin jääneet pääasiassa Bangkokiin välikäsille ja korruptioon.

★ ★ ★

Maan vuoristoiset pohjoisosat ovat kuin kokonaan toista maata, jossa elävillä ei ole muuta kosketusta hallitukseen kuin verovoudin kautta. Väitetään, että pohjoisessa on kyläkuntia, jotka eivät edes tiedä kuuluvansa Thaimaahan. Jo v. v. 1963 näkyi uutisia vuoristolaisten kapinoinnista ja viime vuoden tammikuussa tiedotettiin pohjoisosissa perustetusta kansallisesta vapausliikkeestä, joka käy sissisotaa hallituksen virkamiehiä vastaan. New York Herald Tribunen Bangkokin-kirjeenvaihtajan mukaan hallituksen maan pohjoisosissa tekemät virheet ovat "suorastaan uskomattomia". Vuosikausia ovat poliisit hallituksensa määräyksestä pidätelleet "kommunisteja", kiristäneet väestöltä elintarvikkeita ja tyttöjä ja pahoinpidelleet talonpoikia.

Koillisalueiden kehittämistä varten myönsi USA äskettäin 20 miljoonaa dollaria, mutta NY Herald Tribunen kirjeenvaihtaja epäilee kuitenkin hyödyttääkö summa alueen asukkaita, joiden elintaso on vajaa 50% maan muiden osien elintasosta. Koillisosilla on myös vanhat taisteluperinteet: Kun Bangkokin hallitus Japanin valloituskaudella liittoutui sen kanssa, noustiin koillisosassa vierasta miehittäjää vastaan. Bangkokin sotilasjuntat kurittivat tästä hyvästä pohjoisosia teloittamalla alueen kansallisia johtajia ja ylläpitämällä muutakin poliisikomentoa. Vanhaa kuninkaallista Khoratin tukikohtaa rakennetaan nyt yleiseksi asevarikoksi koillista vastaan, "uutta Vietnamia" pidetään siis mahdollisena.

Thaimaan sotilasdiktatuurilla, ylellisyydessä elävällä ja paljon matkustelevalla kuningasparilla ja amerikkalaisilla on toisellakin suunnalla yhteinen uhka: Malesian rajalla asuu noin miljoona muhamettilaista, jotka uskontoineen muodostavat poikkeuksen muuten budhalaisessa maassa. Näillä on tiettävästi yhteyksiä niihin Malesian (Malaijin) vapausjoukkoihin, jotka peräytyivät Malesiasta useita vuosia sitten maiden väliseen maastoon.

★ ★ ★

USAn tukikohtapolitiikka Thaimaassa osoittaa, että ilman Thaimaan erillistä "Vietnamiakin" amerikkalaiset ovat päättäneet pysyä Kaakkois-Aasiassa, Thaimaassa ainakin. — Hilkka Ahmala.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mike Aber, Nipigon, Ont., täyttää tiistaina, syyskuun 27 päivänä 80 vuota.

Vikki Hasu, Nipigon, Ont., täyttää tiistaina, syyskuun 27 päivänä 70 vuota.

Mikko Kasi, Swastika, Ont. täyttää torstaina, syyskuun 29 pnä 80 vuotta.

Helena Ranta, South Porcupine, Ont. täyttää perjantaina, syyskuun 30 pnä 60 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

LIKAISTA PYYKKIÄ

Elämme kuumeista aikaa. Astronautit liitelevät ilmassa kuvaten maata ja kuuta, Vietnamissa soditaan, Amerikassa on neekerivaiaiot ja kansanmarssit, Kiinassa tulvii, Intiassa on nälänhätä ja mennäksemme omaan maahamme täälläkin lakkoillaan ja ollaan tyytymättömiä milloin mihinkin asiain hoitoon. Mutta mitä tekevät valtionlaivamme kapteenit ja sen korkea-arvoinen miehistö? Luuletteko, että parlamentissa käsitellään osaakaan edelläluetelluista kysymyksistä, niin päivänpolttavia kuin ne ovatkin maailman yleistilanteenkin kannalta. Jopa niin tärkeitä, että YK:n pääsihteeri on sanonut eroamisensa syyksi sen, että ei voi estää Vietnamin sotaa, jonka pelkää laajenevan kolmanneksi maailmansodaksi.

Mutta Canadan parlamentissa keskustellaan vain Munsingerin jutusta. Naisen, joka on nykyään Saksassa ja jonka avioliitosta on kantautunut huhuja tännekin asti, mutta josta ei tavallinen kansa olisi tiennyt mitään ennen kuin tuli sen likaisen pyykin pesu meidän hallitusherrojemme keskinäisten suhteiden hiukan rakoillessa.

Kuinka monta meistä Canadassa olevista suomalaisista muistaa, että me olemme äänestäneet tällaiset miehet maamme asioita hoitamaan? Olemmeko tyytyväisiä, että he maailmanpalon uhatessa ja Canadan valmistuessa ensi vuonna viettämään 100-vuotis-syntymäpäiväänsä kiistelevät jonkun ministerin rakkausjutuista mielummin kuin hoitaisivat niitä asioita miksi ovat sinne valitut. Vieläpä suurisanaisesti uhkaillaan, että lisää skandaalipaljastuksia on luvassa kunhan keritään.

Pankaapa tämä kaikki mieleenne. Vielä tulee äänestysaika ja silloin taas koetetaan saada ääniä tällaisille skandaalisankareille. Muistakaa silloin, että vaaliluettelossa on myöskin työväenmielisempiä ehdokkaita, joilla ei ole varaa, ei halua eikä joutilasta aikaakaan tuhlattavaksi sellaisiin asioihin, joita nykyinen hallitus pitää niin tärkeänä. — L.

Kennedyn entinen neuvonantaja tuomitsee sodan

Washington. — Presidentti Kennedyn ja presidentti Johnsonin entinen neuvonantaja Richard Goodwin kehoitti joku aika sitten kaikkia Vietnamin sotaa vastustavia amerikkalaisia perustamaan liiton.

Puheessaan Americans for democratil action -yhdistyksen kokouksessa Washingtonissa Goodwin sanoi, ettei hänen ehdottamansa liitto voi lopettaa Vietnamin sotaa. "Se voi jopa pitkittää koko selkkausta, mutta joka tapauksessa se ilmaisisi monien lausumattomien toiveet", hän mainitsi.

Goodwin sanoi, että isänmaanystävien velvollisuutena on vastustaa ketä tahansa presidenttiä tai mitä tahansa puoluetta tai politiikkaa, jonka he katsovat uhkaavan maan kunniaa ja hyvinvointia. Tämä oli ilmeinen vastaus presidentti Johnsonin ja muiden pelkoon siitä, että Vietnamin sodan arvosteleminen saa Hanoin ja Pekingin epäilemään, jatkaako Yhdysvallat Vietnamin sotaa.

Goodwin oli viimeisiä presidentti Kennedyn entisiä avustajia Valkoisessa talossa. Hänen erotessaan presidentti Johnson ylisti häntä lämpimästi ja sanoi ehkä turvautuvansa hänen apuunsa myöhemmin.

Americans for democratic action (demokraattista toimintaa edistävät amerikkalaiset) on luonteeltaan ei-poliittinen yhdistys, mutta tukee tavallisesti demokraattisen puolueen vapaamielistä siipeä.

Maa laiskistuu — vuorokausi pitenee

Maan vuorokausi pitenee edelleenkin ja kaiken lisäksi huomattavasti nopeammin kuin tähän asti.

Moskovalaiset tutkijat ovat elektronimittauksia suorittaen saaneet selville, että vuodesta 1963 vuoteen 1965 mennessä oli vuorokausi tullut 1,6 sekunnin tuhannesosaa pitemmäksi, kertoo Maa ja avaruuslehti.

Eräät neuvostoliittolaiset asiantuntijat ovat taipuvaisia selittämään tämän ilmiön maan kuoren muutoksista ja auringon toiminnasta johtuvaksi.

On jo kauan ollut tunnettua, että maan kierto akselinsa ympäri on epätasaista, mutta viime aikoihin saakka ei tämä epäsäännöllisyys ole ylittänyt sekunnin tuhannesosaa 120 vuodessa.

Ranskattarista $980—$5,600 päältä

Alger. — Nuoria ranskalaiskaunottaria myytiin 980—5,600 dollarista Ranskan ja Algerian välillä kukoistaneessa "valkoisessa orjakaupassa", jonka Algerian poliisi paljasti äskettäin ilmoitettin Algerissa.

Toimintaan liittyi myös laitonta valuuttakauppaa. Lähes 3 milj. dollaria väitetään salakuljetetun Ranskasta Algeriaan sitten vuoden 1964, sanottiin poliisin julkaisemassa tiedonannossa.

Toiminnan keskuspaikkana oli Annaba, entinen Bone. Kaupungin Moulin Rouge -nimisen kabareen omistaja Madame Andréna tunnettu ranskalainen nainen Marie-Theree Mignano osti tytöt Ranskan alamaailmasta Ranskassa. Hänen täytyi suorittaa maksu Ranskan frangeissa, ja kahdeksan hänen palveluksessaan ollutta algerialaista salakuljetti rahat hänelle.

TILATKAA VAPAUS

Ulkomaiset opiskelijat pois Kiinasta

Peking. — Kiinan kansantasavallan hallitus on päättänyt olla antamatta tänä vuonna opetusta ulkomaalaisille opiskelijoille, tutkijoille ja harjoittelijoille, ilmoitti asianomaisten maiden lähetystöille Kiinan korkeakouluministeriö.

Ministeriö perustelee toimenpidettään sillä, että Kiinan korkeakoulujen opettajat ovat varattuja "kulttuurivallankumouksen" käyttöön. Kiinassa olevia opiskelijoita on kehoitettu lähtemään maasta kahden viikon kuluessa.

PÄIVÄN PAKINA

"SALAKULJETTAJAIN SAKARIINIÄ"

Sonta haisee, kun sitä pöyhitään.

Niinpä onkin tapana, että isäntämiehet jättävät sen tavaran käsittelyn renkipojille ja muille käskettävilleen.

Mutta se ei muuta sitä tosiasiaa, että sontaakin, myös ihmisen sellaista, on joko tavalla tai toisella käsiteltävä.

Tämä tuokin meidät päivän tekstiin, mikä osaltaan näyttää, minkälaista on se demokratian ihanuus, mitä on Etelä-Koreassa jenkkien avulla kultivoitu ja kasvatettu.

Ja ettei meitä voitaisi syyttää "puolueellisuudesta", me otamme vapauden kyntää toisen vasikalla, suomentamalla sanatarkasti Seoulista, Etelä-Korean pääkaupungista viime perjantaina tullutta New York Times Servicen uutistietoa, noin nimeensä:

Etelä Korean hallitus esitti eilen eroanomuksensa sen jälkeen kun eräs oppositiojäsen valeli salakuljetusasiaa käsitelleessä kansalliskokouksessa pääministerin ja neljä muuta hallituksen jäsentä ihmisulosteella. — —

Tapahtuman (ulostekylvyn—K) jälkeen hallitus piti hätätilakokouksen ja päätti erota. Pääministeri Chung esitti sitten hallituksen eroanomuksen presidentti Chung Hee Parkille.

Mr. Park ei kuitenkaan hyväksynyt sitä heti. Presidentin virastoa läheltä olevista piireistä saatujen tietojen mukaan mr. Park pidättyy toimenpiteistä muutaman päivän ajaksi odottaessa mahdollista rankaisutoimenpiteitä rikkojaa vastaan.

Tiedonantoministeri Hong Jong Chul sanoi suorasukaisesti sanomalehdistölle antamassaan lausunnossa, että hallitus pitää mahdottomana toimintansa jatkamista siksi kun sen arvovaltaa loukattiin . . . kansalliskokouksessa . . .

Kuuma poliittinen juttu nousi siitä kun viime toukokuussa salakuljetettiin $120,000 arvosta sakariinia Japanista. Etelä-Korean suurimman liikeyhtymän, Samsungin, väitetään sekaantuneen asiaan. Seoulin eräs sanomalehti paljasti skandaalin viime viikolla.

Kansalliskokouksen jotkut jäsenet ovat syyttäneet, että eräitten hallitusministerien on täytynyt sekaantua siihen (sakariinin salakuljetukseen—K) . . . (presidentti) Park määräsi suoritettavaksi kuulustelun ja tähän mennessä on vangittu neljä henkilöä.

Eilisessä kansalliskokouksen istunnossa oli pääministeri Chung, apulaispääministeri Chang Key Young sekä oikeus-, finanssi- ja kauppaministerit kun Korean itsenäisyyspuolueesta eronneen ryhmän edustaja Kim Han heitti heidän päälleen ihmisulostetta . . ..

Mr. Kim oli ottanut kannun, käärinyt sen pahvilla ja paperilla ja tuonut sen puhujapaikan luo.

Lopetettuaan puheensa sakariiniskandaalista hän sanoi: 'Minä annan tässä tapauksessa syytetyille hallituksen jäsenille tuomion mädännäisyyden ja vääryyden rohkaisemisesta ja oikeuttamisesta.

Tämän sanottuaan hän meni hallituksen ministerien eteen ja kaatoi heidän päälleen kannun sisällön lausuen: "Tämä on salakuljettajain sakariinia."

Pääministeri Chung ja neljä ministeriä poistui nopeasti vaatteet märkinä Kansalliskokouksesta ja istunto päättyi sekamelskaan. . . .

Loppu jutusta on tilan säästämisen vuoksi kerrottava lyhyesti "omin sanoin".

Etelä-Korean rikkain liikemies, Lee Byung on ilmeisesti sekaantunut myös asiaan, jos pätee sanonta, että "se koira älähtää, mihin kalikka sattuu".

Mainitussa uutistiedossa kerrotaan mr. Byungin tarjoavan omistamansa Korea Fertilizer yhtiön valtiolle selittäen, että hän haluaa jäädä yksityiselämään farmille.

Mainittu lannokeyhtiö on yksi Byungin lähes 20 liikeyrityksestä, joiden yhteinen pääoma on noin $40,000,000. Fertilizer yhtiö rakennuttaa nyt tehdasta, minkä tuotantokapasiteetti on $350,000 tonnia virtsa-lannoketta vuodessa ja sitä rakennetaan Japanista saadun $50,000,000 suuruisen lainan avulla.

Tämä lannokeyhtiön johtajan väitetään salakuljettaneen sakariinia tämän keinolannoketehtaan verovapaana rakennusaineena.

Leikkiin on siis näiden tietojen mukaan osallistunut aika suuria "kaloja".

Mahdollisesti sanotaan, että tämä on paskanen juttu, mutta sellainen on tapahtumakin. — Känsäkoura.

Urheilua

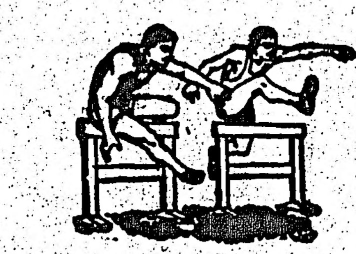

Suomelle komea voitto Bisletillä

Suomen yleisurheilumaajoukkue voitti komeasti Norjan erinomaisten toisen päivän suoritusten jälkeen Bisletillä päättyneessä maaottelussa.

Suomi sai lajivoitot seipäässä, 400 metrin aidoissa sekä sileällä, pituudessa, keihäässä ja kiekossa. Kattava tappio kärsittiin jälleen 1,500 metrillä, jossa norjalaiset juhlivat sekä 10,000 metrillä, jossa Ala-Leppilampi ei kestänyt Hellandin kirissä.

Ennen viimeistä lajia, 4x400 metrin viestiä oli tilanne Suomen hyväksi jo 216.5—186.5.

Viestinkin voitti Suomi ja se ratkaisi maaottelun lopputulokseksi numerot 221.5—188.5.

400 m aidat: 1) Jaakko Tuominen S 51.0, 2) John Skjelvag N 52.8, 3) Heimo Jokinen S 52.9, 4) Pertti Pyrhö S 54.2.

100 m: 1) Ole Bernt Skarstein N 10.8, 2) Jorma Ehrström S 10.9, 3) Richard Simonsen N 11.0 4) Pentti Mankila S 11.1.

400 m: 1) Heikki Pippola S 47.4, 2) Terje Larsen N 48.2, 3) Richard Simonsen N 48.5, 4) Pekka Juutilainen S 49.5.

Pituus: 1) Rainer Stenius S 775, 2) Heikki Mattila S 749, 3) Kristen Floystad N 723, 4) Antti Murtolahti S 714.

Kiekko: 1) Pentti Repo S 53.86, 2) Stein Haugen N 53.60, 3) Jouko Montonen S 52.96, 4) Harald Lorentzen N 52.50.

1,500 m: 1) Arne Kvalheim N 3.42.8, 2) Terje Nilsen N 3.47.2, 3) Keijo Ceder S 3.48.1 4) Jon Olav Viste N 3.48.2.

110 m aidat: 1) Ragnar Moland N 14.6, 2) Matti Harri S 14.9, 3) Hakan Flimland N 14.9, 4) Antti Lanamäki S 15.1.

200 m: 1) Carl-Fredrik Bunaes N 21.7, 2) Skarstein N 21.8, 3) Jorma Ehrström S 21.8, 4) Aarno Musku S 22.0.

800 m: 1) Heikki Pippola S 1.47.8 2) Arne Kvalheim N 1.49.2, 3) Heikki Kainlauri S 1.50.5, 4) Terje Larssen N 1.50.7.

Kuulantyöntö: 1) Bang Anderssen N 17.89, 2) Harald Lorentzen N 17.81, 3) Matti Yrjölä S 17.79, 4) Seppo Simola S 17.16.

3-Loikka: 1) Martin Jensen N 16.01, 2) Kai Helminen S 15.84, 3) Jorma Grön S 15.65, 4) Esa Rinne S 15.57.

Moukari: 1) Kauko Harlos S 62.54 2) Pekka Nurmi S 59.84, 3) Pekka Salonen S 59.70, 4) Arne Lothe N 59.36.

Korkeus: 1) Reijo Vähälä S 201, 2) Terje Haugland N ja Kari Lappalainen S 198, 4) Stein Sletten N 198.

5,000 m: 1) Thor Helland N 14.23.4, 2) Arne Hammarsland N 14.23.8, 3) Mikko Ala-Leppilampi S 14.24.0, 4) Ivar Isaksen N 14.25.2.

3,000 m:n esteet: 1) Jouko Kuha S 8.40.4, 2) Thor Solberg N 8.40.0, (NE) 3) Ilmari Kurkivuori S 8.55.8 4) Finn Sjölie N 8.57.4.

4x100 m: 1) Suomi (Ehrström-Musku-Tapola-Mankila) 41.9, 2) Norja (Skarstein-Simonsen-Följand-Gulseth) 42.0.

Tampereelle voimistelun EM-kisat ensi vuonna

Dortmund. — Miesten voimisteIun Euroopan-mestaruuskilpailu pidetään vuonna 1967 Tampereella, päätti kansainvälinen voimisteluliitto Dortmundissa viime viikolla. Naisten EM pidetään Amsterdamissa.

Belgrad sai maailmanmestaruuskilpailut vuonna 1970. Päätös tehtiin äänestyksen jälkeen, jossa Belgrad sai 20 ääntä, Wien 12 ja Bukarest 9.

Uusiksi jäseniksi kansainväliseen voimisteluliittoon valittiin Ecuador Kambodzha ja Hongkong ja liiton puheenjohtajaksi sveitsiläinen Arthur Gander, joka seuraa 80-vuotiasta maamiestään Charles Thöniä.

Neuvostoliiton ehdotus, että Etelä-Afrikka suljettaisiin pois MM-kilpailuista Dortmundissa ja myös tulevista MM-kilpailuista hylättiin 20 äänellä 14:ä vastaan.

Basel järjestää vuoden 1969 voimistelujuhlat. — Nämä kansainväliset juhlat, joihin ei sisälly kilpailuja, kokosivat viime vuonna Wieniin 10,000 voimistelijaa.

Suomi putosi joukkuekilvassa 12. tilalle

Dortmund. — Japani pääsi keskiviikkoiltana johtoon voimistelun MM-kilpailuissa Dortmundissa saatuaan joukkuevoiton pakollisissa liikkeissä. Neuvostoliitto ja Itä-Saksa olivat seuraavina, kun taas Suomi sijoittui 12:nneksi Ruotsin jälkeen.

Henkilökohtaisessa kilvassa oli paras Nenvostoliiton Mihail Voronin 57,90 pisteellä, seuraavina Shuji Tsurumi, Japani, 57,75 ja Sergei Diamidov, Neuvostoliitto, 57,60. Mauno Nissinen oli paras pohjoismaalainen ja koko kilpailun 24:s 55,05 pisteellään.

TULOKSIA:

1) Japani 287,85 pistettä, 2) Neuvostoliitto 285,90, 3) Itä-Saksa 278, 80, 4) Tshekkosl. 275,80, 5) Puola 274,20, 6) USA 273,85, 7) Italia 273,45, 8) Länsi-Saksa 273,20, 9) Ranska 272,35, 10) Jugoslavia 271,-40, 11) Ruotsi 270,70, 12) Suomi 267,95 — — 14) Norja 258,10.

Henkilökohtaiset: 1) Mihail Voronin, NL, 57,90, 2) Shuji Tsurumi, Japani, 57,75, 3) Sergei Diamidov, NL, 57,60, 4) Yukio Endo, Japani 57,55, 5) Matsuda Yamashiita, Japani, 57,25, 6) Franvo Menichelli, Italia, 57,20, 7) Miroslav Cerar, Jugoslavia, 57,10, 10) Akinori Nakayama, Japani, 57,00 11) Valeri Karasev, NL, 56,75, 12) Matthias Brehme, Itä-Saksa, 56,75.

Amerikka—Eurooppa ottelusta tulee tosi

New York. — Euroopan ja Amerikan ensimmäinen yleisurheiluottelu pidetään ensi vuoden elokuussa Montrealissa, kertoi Yhdysvaltain yleisurheiluliiton puheenjohtaja Ollan Cassell keskiviikkona New Yorkissa. Kilpailupäivät ovat 9. ja 10. elokuuta.

Tarkoituksena on järjestää tämä kilpailu joka toinen vuosi. Seuraavan kerran maanosat kohtaavat toisensa Münchenissä vuonna 1969.

Amerikan joukkue valitaan Pan-Amerikan mestaruuskilpailujen tulosten perusteella. Nämä kisat alkavat 28. heinäkuuta ja päättyvät 6. elokuuta.

KAMPAAMOLIIKE
BROADWAY HAIRSTYLES
896 MT. PLEASANT ROAD TORONTO 12, ONT.
Esittelemme UUTUUS "COLORMASTER" värjäyskoneen
Lyhentää hiusten värjäysaikaa 80%
SYYSPERMANENTTI ERIKOISHINTAAN
LIIKKEEMME AVOINNA: Maanan., keskiv. ja lauant. klo 9—5
Tiist., torst. ja perjant. klo 9—9.
SOITA 489-2581 MARIA HAIKONEN

NYT SAATAVANA
ÄÄNILEVYUUTUUS
SOITETAAN 45 RPM KIERTONOPEUDELLA
BSC 1011 A SAUNAJENKKA, Armas Lehtovaaran orkesteri
Laulaa Reijo Lehtovaara
LETKAJENKKAKSIKERMÄ, Armas Lehtovaaran orkesteri (Letkiss Medley)
HINTA $1.75
(ynnä 5% myyntivero Ontariossa)
Postin kautta tilattuna — 10c postikuluja varten.
Lähettäkää tilauksenne heti, sillä tätä levyä on vain rajoitettu määrä.
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

SOINTULAN KUULUMISIA

Sointula. — Nyt se kesä on mennyt. Elo- ja syyskuukaudet olivat harvinaisen kauniit. Kalastajatkin alkavat kotiintua, ja mikä parhainta, tuntuivat olevan tyytyväisiä kesän ansioihinsa.

Haasteryntäys ei ole ainakaan tähän mennessä onnistunut oikein hyvin, mutta toivon, että kalastajat avustaisivat sitä kaikin oikein vointinsa mukaan.

Ei ole voitu pitää Suomalaisen Järjestön osaston kokouksia kesän aikana. Mutta nyt pidettiin kokous, ja olihan siellä useampia jäseniä koolla. Meillä on tulot menneet aivan olemattomiin kesän aikana. Mutta kuitenkin päätettiin luovuttaa Vapauden ja Liekin hyväksi -25.00. Olihan siellä paljon asioita, Mrs. Siiter selosti haalin nykyistä toimintaa. Näyttää siltä, että naiset alkavat toimimaan siihen malliin, että saavat taas jotakin aikaan.

Paljon ovat jo saaneet parannuksia aikaan, he ovat ensiksikin tehneet haalilla korjauksia, sen viihtyisyyttä silmällä pitäen ja on järjestetty kaikenlaista toimintaa useaksi illaksi viikossa. Rahaa uudistuksiin on saatu bingolla ja tanssitilaisuuksista on peritty pieni sisäänpääsymaksu, ja osanotto on ollut hyvä, ja järjestyksestä huolehtivat henkilöt ovat olleet toimensa tasolla.

Mutta tämä toiminta tulee ajanpitkään raskaaksi taakaksi, kun aina samat henkilöt joutuvat toimimaan. Siispä toivomme, että kaikki isät ja äidit käsittäisivät asian tärkeyden ja antaisivat apuaan.

Nuoriso vaatii toimintaa, ja jos ei sitä ohjata parempaan, niin on vaara, että nuoriso luisuu pian vallattomuuksiin.

Muistan sen ajan, ja millä innolla sitä haalia rakennettiin. Tehtiin joukkotyöllä, rahastamiseksi myytiin osakkeita, ja lisäksi lainattiin rahaa, kenellä sitä sattui olemaan. Päätettiin maksaa takaisin myöhemmin. Lainat kylläkin tulivat kaikki maksetuksi, mutta tuskin kaikki osakkeet. Silloin olimme vielä jokseenkin yksimielisiä, kylämme rakentamisessa.

Tässä marraskuussa tulee kuluneeksi 65 vuotta siitä kun Canadan hallitus luovutti tämän saaren, erinäisin ehdoin Kalevan Kansalle. Joulukuussa tulivat ensimmäiset rakentajat. Mutta näitä asioitahan ei täällä muistele kuin minä.

Meillä on täällä parhaillaan paikkakunnan yleishyödylliset työt kysymyksessä. Saada kyläämme yhteinen vesilaitos, kun täällä on paljon asukkaita, jotka kesän aikana kärsivät veden puutteesta. Kun kaivot tutkittiin, niin ei puolissakaan, varsinkaan pienemmillä tonteilla, ollut hyvää vettä, likakaivot huonosti tehtyjä ja liian lähellä vesikaivoja. Hallitus antoi apua, että poraamalla haettiin vesisuoni, joka myöskin löydettiin .Mutta pitää olla määrätty luku vedenottajia, ennenkuin hallitus antaa lainan että saadaan vesi. Alkumaksu olisi $85 putkien laittoon, mutta on paljon jotka eivät halua ottaa osaa siihen. Tämä asia olisi yksi joka vaatisi uhrausta kylän hyväksi.

Täällä on palovakuutukset hirveän korkeat kun ei saa kylliksi vettä merta lähempää, jos sattuisi tulipalo. Eihän siihen kenenkään kaivovesi riittäisi. Minäkin olen vuosia antanut vettä naapureille. Mutta en vielä vanhanakaan tahdo olla kyläni hyvää vastaan, olen sen mukana.

Ajatelkaa, tämä on tärkeä asia, ja jos kylä yhä kasvaa, niin tulee tämä asia olemaan aina edessä, jos se tällä kertaa raukeaisi kannatuksen puutteessa. — Isoäiti.

Hyvät piiat, tytöt kauniit; mistä pahat vaimot tulevat?

—Suomalainen sananlasku

* * *

Lapsi on miehen isä.

—W. Wordsworth

Don haalin kalenteri

Toimen naisten järjestämä "Rummage Sale" pidetään lokakuun 14—15 päivinä.

Don haalin toimintakauden avajaiset sunnuntaina lokakuun 16 päivä, kello 4 iltapäivällä, hyvällä ohjelmalla.

Finlandia kuoron järjestämä kalkkunapäivällinen pidetään sunnuntaina lokakuun 30 päivä, alkaen 12.30 ilta päivällä.

Finlandia kuoron konsertti tullaan pitämään sunnuntaina marraskuun 20 päivänä, kello 4 iltapäivällä.

Finlandia kuoron harjoitukset pidetän joka viikon tiistai-iltana kello 8. Nuori johtajamme Paul Hietala toivoo että kaikki entiset laulajat, nuoret ja vanhat sekä paljon uusia laulajia tulisi kuoroon koska suurjuhlat pidetään täällä Torontossa ensi kesänä vuonna 1967.

Espanolan korkeakoulu uinnin mestariksi

Viime torstaina pidettiin tavanmukaiset vuosittaiset Sudburyn ja ympäristön korkeakoulujen väliset uintikilpailut YMCA:lla. Espanolan korkeakoulu sieppasi mestaruustittelin ja kiertopalkinnon tänä vuonna kireässä ottelussa Lockerbyn Composite koululta ,joka urheasti oli pitänyt puolensa neljä vuotta. Lohdutukseksi sanomme, että "mies se on hävinnytkin". Pisteero on vain kaksi, Espanola 52 ja Lockerby 50.

Sudburyn korkeakoulu, joka ennen Lockerbytä, oli ollut ylivoimainen mestari 14 vuotta, jäi kolmannelle tilalle pistemäärällä 47, Sacred Heart 35, Lo-Ellen Park 33, Nickel District 28, Copper Cliff 18, Lasalle 17, St. Charles 16 ja Sheridan Tech 11 pistettä.

Palkinnolle päässeiden joukossa on muutamia tuttuja suomalaisiakin nimiä: Vanhempain sarjassa voitti selkäuinnin Kalervo Vainio ja 100 jaardin vapaauinnin Pertti Lindroos sekä 200 jaardin rintauinnissa tuli kolmanneksi Olli Kassinen kaikki Lockerbyn Composite koulusta. Onneksi olkoon pojat.

Gammoudi paras Prahan puistossa

Praha. — Prahan suurin urheilutapahtuma viikonvaihteessa oli Rude Pravon juoksu, joka oli järjestyksessä jo 13. Sen avasivat vanhat veteraanit ja vanhat kilpakumppanit 45-vuotias Belgian Gaston Reiff ja 44-vuotias Emil Zatopek. Tämän päivän juoksijoista tälle kuuden kilometrin pituisella puistojuoksulla osoittautui parhaaksi Tupnisian armeijan kersantti, 28-vuotias Muhammed Gammoudi uudella ennätysajalla 16.41,2.

Entinen ennätys oli Unkarin Lajos Mecserin nimissä 16.50,4. Mecser oli nytkin mukana, mutta jäi toiseksi neljä sekuntia heikommalla ajalla kuin voittaja.

Ludvig Danek, joka epäonnistui Euroopan mestaruuden valloittamisessa, on jälleen toipunut Budapestin lamakaudestaan. Hän osallistui Ostravassa kansainvälisiin kilpailuihin, joissa kiekko lensi taas tutulla tavalla: 61,16. Mukana oli estejuoksun EM-mies Roelants, joka yritti rikkoa kilpailuissa omaa maailmanennätystään 3,000 m. esteissä. Voimakas tuuli haittasi kilpailua ja tulokseksi tuli 8.34,4. Samoissa kilpailuissa voitti Trousil 400 m aikaan 46,5.

Cooper muutti unten maille jo 4. erässä

Lontoo. — Entisen ammattinyrkkeilyn raskaansarjan maailmanmestari Floyd Pattersonin paluu huippukaartiin tapahtui viime keskiviikkona vakuuttavalla tavalla Wembleyn stadionilla Lontoossa. Hänen englantilainen vastustajansa Henry Cooper putosi neljännessä erässä täysin tajuttomana kanveesille päähän sattuneen iskusarjan sumentamana. Neljättä erää oli tällöin kulunut 2 minuuttia 20 sekuntia.

Ottelua seurasi mm. raskaan sarjan Euroopan mestari Karl Mildenberger, jonka Patterson on haastanut seuraavaksi vastustajakseen. Jos Patterson selviytyy Mildenbergeristä voitokkaasti, hänellä on aikomuksena päästä toisen kerran samaan kehään maailmanmestari Cassius Clayn kanssa.

Viime vuoden marraskuussa hän hävisi Claylle teknisellä tyrmäyksellä Las Vegasissa käydyssä MM-ottelussa.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen ystävämme
NIILO VATAJAN
MUISTOLLE
kuoli Windsorissa
LILLIE JA TOIVO NIEMI

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

Niilo Vataja kuoli Windsorissa

Windsor. — Pitkän aikaa Windsorissa asunut kansalaisemme Niilo Vataja kuoli täällä syyskuun 17 päivänä v. 1966. Hän oli syntynyt Lasjortella Vaasan Läänissä ollen kuollessaan 66 vuoden ikäinen.

Hän saapui Canadaan nuorena miehenä, ja oli ammatiltaan kirvesmies eli puutyöläinen, kuuluen ammattialansa unioon silloin, ja jälkeenkin, vaikka terveys myöhemmin petti, tehden työpäivän suorituksen hyvin raskaaksi. Hän oli viimeisen kahdeksan vuotta huonossa terveydessä, ollen siinä kolmisen vuotta keuhkotautiparantolassa, jäi sairastaen myöskin sydämenheikkoutta.

Lähinnä suremaan jäivät vaimonsa Lempi ja poika Suomessa, veli Arvo ja sisko Ellen perheineen Torontossa, sekä ystäviä täällä Windsorissa ja muualla Canadassa.

Niilo Vataja oli luokkatietoinen työläinen, aina ahkera työväen sanomalehtien lukija ja tilaaja.

Hautajaiset toimitettiin Windsor hautaustoimistosta ja ruumiinsiunauksen suoritti pastori Herman Burkart. Kantajina palvelivat Eli Harjula, Matti Kivi, Toivo Niemi, Joe Turnbull, Tony Turand ja Pete Charron. — Toivo.

Port Arthurin uutisia

Port Arthur. — Koska kaunis kesä on mennyt menojaan ja myöskin kaunis syksy lähentelee loppuaan, niin ymmärrettävästi tulee meidän kulttuuritoimintamme siirtymään huoneiden suojiin. Juuri tämän vuoksi laulukuoromme KAIKU kutsuu kaikia musiikin ystäviä yhteiseen kokoukseen lokakuun viidennen päivän illaksi 316 Bay St. klo 7.30. Tässä tilaisuudessa tulisimme käsittelemään kuorotoimintamme uudelleen alkamista jne.

Kaiken todennäköisyyden perusteella meille tulee vuosi 1967 olemaan laajan toiminnan aikaa v. 1967 tullaan Canadassa kauttaaltaan käsittelemään millä muodoin it sekukin kulttuuriryhmä voisi olla mukana tämän suuren juhlan viettossa ja juuri tätä seikkaa silmälläpitäen tulee meidänkin suomalaisten yhteisin mielin päätellä tulevista tehtävistä.

Canadan Suomalaisen Järjestön toiminta jäseniensä kautta onkin ollut täällä järvien päässä yli puolivuosisataista toimintaa ja koskapa meidät on kutsuttu puolestamme tuomaan meidän kulttuurikortemme siihen suureen kekoon joka tulee loistamaan ensi vuoden Canadan 100 vuotisilla juhlilla, niin tulkaa kaikki joita kiinnostaa yllämainitut mahdolliset tehtävät, lokak. 5 pv illaksi kello 7.30 C. S. J. Port Arthurin osaston haalille.

Saman päivän iltana käsitellään lyhyesti siitä koska meidän orkesterimme alkaa toimintansa. Niin kuoron kuin myöskin orkesterin jäsenyyteen on paikkoja avoinna huomattava määrä.

Siispä siellä tavataan — TENORI.

Lepokodin tiedonantoja

Vancouver. — Hyvät jäsenet: Huomioikaa Lepokotiyhdistyksen järjestämät tilaisuudet ja juhlat sekä ilmoittakaa niistä myös ystävillenne ja tuttavillenne.

NAISTEN VOIMAN TIEDOTUKSIA

Naisten Voiman emäntä kiittää kaikkia, jotka tavalla tai toisella ovat auttaneet kahviaisten onnistumisessa.

Lahjavoitot pyydetään toimittamaan mrs. Hilma Vanhatalolle 612 Cassiar St. tai mrs. Helmi Lailalle 2290 Wall St., no. 106. Lahjoituksia otetaan ilomielin vastaan.

Lipunnostojuhlan kahvipöydästä oli tuloja $87.89.

Naisten Voiman lahjavoittojen veto suoritetaan lokakuun 2 pnä kello 1 ip. täysihoitolan seurusteluhuoneessa. Kaikki ovat tervetulleita.

YHDISTYKSEN TIEDOTUKSIA

Yhdistyksen syyskonsertti ja tanssit on marraskuun 12 pnä Hastings Auditoriumissa alkaen kello 8 illalla. Lokakuun tiedonannossa siitä on lähempiä tiedonantoja.

Mitä ihanimpana syyskuun 4 päivänä saimme lausua suuren juhlayleisön tervetulleeksi todistamaan ja kunnioittamaan lippujen (Canadan, British Columbian ja Suomen) nostotilaisuutta Lepokodilla. Canadan lipun nosti tankoon Mr. R. Poole, B.C:n lipun nosti kunniavieraamme ministeri L. Peterson ja Suomen lipun mrs. Helmi Laila. Tilaisuus oli hyvin onnistunut ja mieliinjäävä.

Vieläkin kiitos Ray Rinnalle ja kaikille niille henkilöille, jotka auttoivat häntä tässä lipputangon ja muistomerkin teossa.

LAHJOITUKSIA

Oikaisu elokuun tiedonantoon: Sulo Koskinen lahjoitti 2 ääninauhaa sekä George ja Sara Anttila yhden.

Seuraavat henkilöt ovat lahjoittaneet 1 ääninauhan: mr. Jack Klemola; mr. ja mrs. Paavo Laila; mr.

(Jatkuu sivulla 4)

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Helsingin Työväen Naisten kuoro tulee tänne antamaan konsertin lokakuun 12 pnä Finlandian haalilla.

* * *

Thunder Bayn historiallinen museo avattiin yleisön käyttöön viime torstaina kun pormestari Laskin katkaisi nauhan yleisen kirjaston kellarissa, jota on aikaisemmin käytetty yleisenä haalina viimeaikoihin saakka.

Museossa on arvokkaita historiallisia muinaisesineitä, ompa jo 9,000 vuotta menneisyydestä muistoja sekä asiakirjoja, valokuvia ym. kalleuksia.

* * *

Canadan 100-vuotisjuhlain toimintojen järjestely kaupungissa eivät ole edistyneet paljonkaan viime aikoina. Nyt on kutsuttu yleinen konferenssi johon kutsutaan kaikkien järjestöjen edustus ja yksityistenkin asiaan kiinnostuneiden osallistuminen. Se pidetään kaupungin valtuuston huoneistossa ensi keskiviikkona, kaupungin pormestari Laskinsin avausesityksillä.

Tähän mennessä on kehoitettu eri järjestöjä esittämään mitä he puolestaan ovat suunnitelleet.

CSJ:n Port Arthurin osasto suunnitelmissaan pitää tärkeänä omien ja Kaiku kuoron juhlatoimintojen järjestämistä paikallisesti samalla kun sovitaan yleismaalliset Järjestön ja Vapauden juhlasuunnitelmat. Myöskin esitetään paikallisesti sovittavaksi määrätystä juhlakulkueesta johon osal listuvat kaikki. Sitä varten on jo osaston puolesta suunniteltu osallistumisen muodot jne.

Näiden järjestelyjen yksityiskohtaisempaa käsittelyä silmällä pitäen päätettiin osaston lokakuun varsinainen kokous siirtää pidettäväksi perjantaiksi, lokakuun 7 päiväksi ,alkaen kello 7 illalla.

Sunnuntaina, lokakuun 9 päivänä alkaen kello 1.30 iltapäivällä, on järjestetty haalille yleinen keskustelukokous, jotta kaikki suunnitelmat voidaan koko laajuudessaan käsitellä. Koska Vapauden liikkeenhoitaja E. Suksi on nyt British Columbiassa, niin tulee silloin paluumatkallaan pysähtymään ja osallistumaan kokouksiin.

Osaston syyskabaretti on perjantaina, lokakuun 21 päivänä sekä harvestibingo perjantaina lokakuun 28 pnä.

Marraskuussa tulee olemaan haalilla moninaisia toimintoja, joista kerrotaan lähemmin myöhemmin. Samoin myös näytelmävoimien suunnitelmat paljastuvat piakkoin. Kaikkukuoron ensimmäinen kokoontuminen on sovittu lokakuun 5 p.

Iskun seurapeli-ilta on perjantaina, lokakuun 14 päivänä.

Siis "perästä kuuluu", sanoi torventekijä. — ATH.

Irja Kivinen kuoli eilen

St. Catharines. — (Puhelintieto) — Täällä ja Sudburyn seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme Irja Kivinen kuoli lyhyen sairauden jälkeen täkäläisessä sairaalassa maanantaina, kello seitsemän aikaan illalla

Suremaan jäi lähinnä miehensä Paavo sekä kaksi tytärtä, Clare ja Karen perheineen St. Catharinesissa sekä siskonsa Pansy Isännäinen Kirkland Lakella.

Sudburyn seudulla kasvanut ja suurimman osan elämästään asunut Irja Kivinen oli kulttuuritoiminnan lämmin ystävä, osallistuen aktiivisesti CSJn Sudburyn osaston näytelmäseuran ja laulukuorojen toimintaan.

Hautajaisten järjestämisestä ei ole vielä tietoa.

HENKILÖKOHTAINEN
JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät:
Lännen numero jouluk. 13 pnä
Itä-Canadan joulukuun 15 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA JA ONNEA UUDELLE VUODELLE
toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!
(Nimi
(Osoite)
Hinta $3.00

Hauskaa Joulua ja Onnelista Uutta Vuotta
toivotamme kaikille ystävillemme!
(Nimi
(Osoite)
Hinta $2.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
JOTKA ILMESTYVAT SEURAAVASTI: LANNEN NUMERO JOULUK. 13 JA ITA-CANADAN NUMERO JOULUK. 15 PNA

Teillä on mainio tilaisuus VAPAUDEN joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.
Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa HENKILOKOHTAISTA JOULU- ja UUDENVUODEN TERVEHDYSTA, joista asiamiehemme voi esitellä Teille useita eri malleja. Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.
Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERAAJAN NIMI ....
PAIKKAKUNTA ....
KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Kiinteistöä myytävänä Nairn Centressa

Tarjouksia otetaan vastaan edesmenneen HEIKKI HANNULAN kiinteistöomaisuudesta, joka käsittää hyvässä kunnossa olevan kolmen huoneen talo eteisen kanssa, pyöreistä hirsistä rakennettu hyvä sauna 12' x 17' ja tilava varastohuone 12' x 16' sekä hyvä pumpulla varustettu kaivo ja iso tontti, jonka koko on 98' x 259". Myydään joko irtaimistoineen tai ilman. Tarjoukset lähetettävä pesänhoitajalle lokakuun 10 päivään mennessä, osoitteella: Edwin Suksi, P. O. Box 69, Sudbury, Ont. (24-27-29)

MYYTÄVÄNÄ

19" ... TELEVISIO, KUIN uusi ... 219. Myydään halvalla. P... 708 tai 673-2063.

...UTAAN

NUORI ... 19—24 IKAINEN ... kansallisesti ... yhtiön Port Arthurin ... Hakemukset ... osoitteella: ... Box 865 Sudbury, Ont. ... Martti Männistö. (27-29-1)

V...ATTAVANA

... 4- HUONEEN ... sähkö. Halpa vuokra. ... Puiston talonmies, puhelin 673-0193. (27-29-1)

Suomalainen autokorjaamo

D. G. MOTORS

PAUL LUOMA

Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin

Yleistä autokorjausta

KAIKKI TYÖ TAATAAN

KOHTUULLISET TAKSAT

Puhelin 674-6983, kotiin 694-4387

337 ... Street, Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Harvestibingo Finnish haalilla torstaina, lokakuun 6 pnä kello 7.30 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish-haalilla maanantaina, lokakuun 3 pnä, klo 7.30. Tervetuloa entiset ja uudet soittajat.

Harvestibingo on valmisteltavana

Nyt kun luontokin valmistuu talven tuloa tervehtimään, on meidänkin aika kaivaa maasta perunat, juurikasvit y.m. kesän tuotteet, siinä samalla voisimme hyvin järjestää "bäsketin" pari myöskin bingovoitoiksi "Harvestibingoon". Jos ette itse voi tavaroita tuoda haalille tai Vapauden liikkeeseen, niin kotomitean jäsenet hakevat ne teidän kotoa mielihyvin kun annatte vain tietää, milloin ja mistä ne voidaan hakea.

Alkää myöskään unohtako tulla suurella joukolla pelaamaan sitä "Harvestibingoa" torstaina, lokakuun 6 pnä kello 7.30 illalla Finnish-haalilla.

Haalilla tavataan. — E. M.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on saatu jälleen kaksi lahjoitusta. Jarl Lind, Sudburysta on lahjoittanut $2.00 ja Impi Suomi, Sudburysta $6.00 arvosta suomalaisia makeisia sairaaloihin vietäväksi. CSJn Sudburyn osaston sairashuoltokomitea lausuu sulimmat kiitoksensa lahjoittajille.

Laulajat huom!

CSJn Sudburyn osaston Sävelkuoro aloittaa vakituiset harjoituksensa keskiviikkona, lokakuun 12 päivänä, siis ensi kuun toisena keskiviikkona.

Kaikkia laulutaitoisia henkilöitä kehoitetaan saapumaan, näin heti toimintakauden alusta harjoituksiin sillä kuorollamme on taas "monta rautaa tulessa" tälle tulevalle sesongille. Ystävällisten kuorolaisten ja laulun parissa kuluu illat nopeasti, ja samalla kehitämme lauluvoimiamme erikseen ja yhteisesti.

Entiset kuorolaiset, tuokaa lauluvihkoset tullessanne, ja uudet laulajat saavat sanat ja nuotit yhtyessään. Jos jollakin on vaikeuksia kyydin suhteen, niin tulkaa vaan harjoituksiin, niin siellä nekin asiat järjestyvät, koska laulajia on joka puolelta kaupunkiamme ja useimmilla on autot käytettävissä. Siis tervetuloa suurin joukoin laulamaan.

"Laulu voimallaan meitä innoittaa" — Rauha.

Pitkän matkan kesävieras

Len Hjorth Torontosta, oli viikonvaihteen aikana sukuloimassa Sudburyn seudulla ja pistäytyi myös Vapauden toimistossa "kuningattaren kaupungin" uutisia kertomassa. Hyvää purjetuulta kotimatkalle, Len ja tervetuloa toistenkin.

Amfiteatterin putkitustyöarvio on hyväksytty

Sudburyn kaupungin puisto- ja huvitoimikunta on hyväksynyt 59,987 dollarin kustannusarvion Bell Park Amphiteatterin rakentamiseksi.

Teatteri on suunniteltu rakennettavaksi General sairaalan eteläpuolelle Paris kadun ja Ramsay järven yhtymäkohdan vaiheille.

Kustannusarvio jakaantuu siten, että rakennukselle on laskettu $40. 000 sekä putki- ja sähkötöille $10. 000 kummallekin.

Toimikunnan jäsenet Jim Moreau ja Mike Meehan pitivät arvioita putkitöiden osalta liian korkeana ja Moreau tarjoutui katsomaan, jos on mahdollista saada ne halvemmalla tehdyksi. Hän kuitenkin huomautti, että liikkeet, joilla on riittävästi miehiä, eivät etsi töitä.

"Ottaen huomioon tilanteen uskon arvion olevan kohtuullisen. Tehkäämme valmiiksi suunnitelma, mikä on aloitettu, "hän sanoi.

Suunnitelma on odotettu ylittävän kustannusarvion 6,000 dollaria ja toimikunnan puheenjohtaja Bill Inch sanoi, että puuttuva summa voidaan saada kaupungilta avustuksena ensivuonna.

Ball ei saanut tarpeeksi palkkaa

Washington. — Yhdysvaltojen apulaisulkoministeri George Ball selitti, että hän on eronnut taloudellisista syistä oltuaan viisi ja puoli vuotta ulkoministeriön palveluksessa. Ballin seuraajaksi tulee Nicholas Katzenbach.

Ball sanoi viimeisellä lehdistövastaanotollaan, ettei hänen palkkansa vastaa viran vastuullisuutta. Hän tähdensi, ettei hän eroa ulkoministeriöstä poliittisten erimielityyksien takia.

Ball siirtyy erääseen suureen newyorkilaiseen lakiasiaintoimistoon neuvoa antavaksi asianajajaksi, ja hänestä tulee myös Lehman-veljesten kansainvälisen sijoitusyhtiön puheenjohtaja. Kaksoistehtävissään hän tulee toimimaan sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa.

Ball sanoi toivovansa, että hallitus neuvottelee hänen kanssaan aika ajoin tietyistä kansain välisistä ongelmista. Hän aikoo myös kirjoittaa kirjan vielä tämän vuoden aikana.

Radioaktiivisia luulöytöjä NLssa

Moskova. — Geologit ovat löytäneet Volgogradin alueen läheltä kvartsia, glaukoniittia ja fosforiittia sisältäviä hiekkakerrostumia sekä esihistoriallisten eläinten jäänteitä, jotka ovat voimakkaasti radioaktiivisia.

Keskimäärin löydettiin alueelta jokaista pintaneliömetriä kohti vähintään 50 luurangon osasta, joiden joukossa on suuria nikamia, sekä valtavan suuria, kuluneita hampaita joiden kiille on hyvin säilynyt.

Tutkimukset osoittavat, että nyt löydetyt luut sisältävät uraania niin paljon, että määrä ylittää huomattavasti luonnollisen radioaktiivisuuden määrän nykyisten eläimien luustossa.

USAlla on 7,000 ydinasepanosta Länsi-Euroopassa

Rooma. — USA:n puolustusministeri Robert McNamara sanoi NATO-liittolaisille täällä viikon lopulla, että Yhdysvalloilla on nyt Länsi-Euroopassa noin, 7,000 ydinasevoimapanosta — lisäyksen ollen 100-prosenttisen viimeksikuluneen 5 vuoden aikana. Hän sanoi tätä määrää "fantaastisen suureksi ja ihmeelliseksi saavutukseksi".

URHEILUPAKINAA

Kun muistelemme entisajan raskaansarjan, sarjoinsarjan otteluja ja mestareita ja vertaamme niitä tämän hetken näkymiin, niin jopa saamme kalpean kuvan tämän sarjan nykyisestä tasosta. Ennenhän tultiin tälle puolen rapakon kun ratkottiin raskaansarjan kunniakysymystä ja mestaruutta, nyt juoksee huuliveikko Cassius Marcellus Clay Amerikan ja Euroopan väliä saadakseen otella raskaansarjan maailmanmestaruudesta kaikenlaisten heittopussien kanssa. Amerikka on tyhjä todellisista raskaansarjan ottelijoista, joita voitaisiin verrata entisajan taistelijoihin.

Muistamme kuinka Clay otteli englantilaisen Henry Cooperin kanssa ja ottelu täytyi keskeyttää Cooperin silmäkulmien auettua. Lopullisesta ratkaisusta ei muutenkaan ollut kellään epäilystä kuinka siinä olisi käynyt. Sitten oli vuorossa vanha Brian London myöskin Englannissa. Oli säälittävää nähdä kuvaruudusta kuinka London käveli kankeana ja jäykkänä kuin puukko kehässä ennen ottelun alkua, kun nuoruuden intoa ja kuntoa uhkuva Clay verrytteli hikeä valuen ja samalla vastaili haastattelijain kysymyksiin. Kehässä London oli täysin mitään saamaton ja jo kolmas erä tekikin sitten lopun tästä ilveilystä.

Kolmas ottelu tapahtui Frankfurtissa Saksassa Euroopanmestari Karl Mildenbergeria vastaan, joka kaatui teknillisellä tyrmäyksellä 12. erässä Clayn hakattua häntä kuin hiekkasäkkiä, tuomarin mentyä väliin ja keskeyttäen ottelun.

Seuraava uhri on väriveli Williams "come backin" tehnyt nyrkkeilijä joka haavoittui vakavasti kun poliisit ampuivat häntä vatsaan ajaessaan häntä takaa autohurjastelun vuoksi. Aikaisemmin huhuiltiin ottelusta Ernie Terrelin kanssa joka on Maailman nyrkkeilyliiton (WBA) tunnustama maailmanmestari, mutta Terrel perääntyi viime hetkessä ja huhuiltiin jutussa olleen gangsterien kynnet pelissä. Nyt Terrel mielisi saada ottelua uudelleen. Terrel lienee ainoa mies joka tällä hetkellä ehkä voisi antaa tasaveroisen vastuksen Claylle.

Näyttää siis siltä, että vastusta ei tälle huuliveikolle tällä hetkellä löydy hakemallakaan. Onko hän todella entisajan "suuriin" verrattavissa kun monet niin vakuuttavat jopa niin, että hän olisi kaikkien aikojen paras, joka nuoratussa neliössä on pomppinut. Emme usko sitä.

Jos Clay olisi joutunut samaan kehään entisten suurten, kuten Jack Johnsonin, Firpon, Dempseyn, Max Schmelingin, Joe Louisin, Max Baerin Bradockin, Rocky Marcianon, vain muutamia nimetäksemme, niin eikö hän Clayn olisi käynyt heikosti.

Nyrkkeilytaidossa ja nopeudessa hän on kyllä vanhojen mestareitten veroinen, mutta kovat lyönnit ja kestävyys on kyseenalainen .Mihin todella hän pystyisi ei vielä vastuksen puutteen vuoksi ole nähty.

Olen sitä mieltä, että jos Clay olisi joutunut vastakkain esim. sellaisen miehen kanssa kuin Joe Louis loistoaikoinaan, ei Clayn taito ja kestävyys olisi kestänyt. Marciano ei ollut mikään tekniikkamies vaan armoton päällekäyjä jonka suoraviivainen ottelutapa murskaavine uuvuttavine iskuineen olisi horjuttanut huuliveikon polvia notkistumiseen asti.

Kuten sanottu, tänä päivänä kulkee Clay Euroopassa ja missä milloinkin nyppimässä niitä rahoja joita näistä otteluista heruu. On hän myöskin vähän siistinyt suutaan ettei aivan niin törkeästi soita kuin aikaisemmin. Nyt Clay kulkee koraani kainalossa ja sanoo olevansa muhamettilaisten pappi siten säilyäkseen Vietnamin sotakutsusta. Tämä kaikki ei taida onnistua eikä Lyndon Johnson ota huuliveikon tempausta oikein todesta. Maailman rauhaa ei tuo muhamettilaisten koraani ei valkoisten raamattu, eikä katoliikkien maanpäällä kävelevä jumalan sijainen, Rooman paavi, vaan sen tuo maailman kaikkien kansojen yhteinen rauhantahto ja taistelu rauhan puolesta. — Tekonimus.

Postinkantajien lakko mahdollinen

Ottawa. — Canadan Postityöläisten ja kirjeenkantajien 11,000 jäsentä käsittävä ammattiliitto on antanut johtokunnalleen valtuuden julistaa lakon, jos ei union ja postilaitoksen välisissä palkkaneuvotteluissa saada aikaan tyydyttävää sopimusta, sanoi täällä torstaina union presidentti William Kay.

Viime keskiviikkona laskettujen äänten perusteella yli 85 prosenttia äänesti lakon puolesta jos palkkaneuvottelut menevät umpikujaan.. 9,000 jäsentä osallistui tähän lakkoäänestykseen.

Mr. Kay sanoi, "meillä on valtuudet, julistaa lakkotilanne milloin sen parhaaksi näemme lokakuun ensimmäisen päivän jälkeen".

Tulemme vaatimaan palkankorotusta dollarin tuntia kohden yleisesti ja lisäksi ylimääräisen 16 senttiä tunnilta postin käsittelijöille (mail handlers).

Postilaitoksen kirjurit, jotka muodostavat enemmistön postityöläisten uniossa, saavat nykyään $4,165—$5,215 vuosipalkan, tuntipalkkojen vaihdellessa $1.81—$2.50. Union vaatima palkkataksa tulisi nostamaan vuosipalkat $6,245—$7,295.

Postinkantajat, joiden nykyinen vuosipalkka vaihtelee $4,215—$4,965 välillä, tuntipalkkojen vaidellessa $2.02—$2.38 välillä, palkankorotus vaatimus nostaisi sen $6,200—$6,900 vuodessa.

Ont. kommunistit Medicaren puolella

Toronto. — Kommunistisen puolueen maakunnallisessa konferenssissa viikonvaihteen aikana hyväksyttiin vaatimus, että muodostettaisiin maakunnallinen hintatarkkailulautakunta, ja että Ontarioon olisi saatava kaikki käsittävä sairashuoltopalvelulaki.

Kokouksessa lähetettiin Kiinan kommunistisen puolueen puheenjohtajalle Mao Tse-tungille kirje, missä ilmaistaan canadalaisten kommunistien tuomio Kiinan nykyisestä "kulttuurivallankumouksesta" sanoen, että se antaa väärennetyn kuvan sosialismista. Samalla kirjeessä paheksutaan Kiinan kielteistä suhtautumista kommunistisen liikkeen yhtenäisyyteen nähden.

Kuudes pataljoona kotiutuu Kyproksesta

Nicosia. — Kahdeksan maan useita tuhansia sotilaita käsittävät asejoukot tulevat liikehtimään Kyproksen saarella seuraavan kolmen viikon aikana, kun eri maiden siellä palvelevat YK:n rauhanvalvonta joukko-osastot kotiutetaan, ja uudet asejoukot saapuvat tilalle.

Myöskin Turkki tulee tämän viikon keskiviikkona vaihtamaan puolet 600 miestä käsittävästä joukko-osastostaan, joka on sijoitettu lähelle Nicosiaa, vuonna 1960 solmitun sopimuksen mukaisesti.

Suomen kuudes pataljoona ja Itävallan kenttäsairaalayksikkö lentävät kotiin tällä viikolla. Pian niiden jälkeen myöskin kotiutuvat Canadan, Britannian, Ruotsin ja Irlannin siellä palvelleet joukko-osastot. Tanska tulee myös vaihtamaan siellä palvelleen viidennen pataljoonansa ensi marraskuussa.

Janos Kadar voi erota

Budapesti. — Unkarin Kommunistisen Puolueen johtaja Janos Kadar aikoo ottaa eron tehtävistään. Tämä tiedonanto annettiin viime pyhänä tiedotuslähteistä joita yleensä pidetään hyvin luotettavina. Kadar oli halunnut eroa tehtävistään joku aika sitten, osittain huonon terveyden takia.

Johtajanvaihdoksen odotetaan tapahtuvan puolueen vuosikokouksessa joka pidetään ensi marraskuussa.

Kadar oli viime pyhänä Ferihegyn lentoasemalla vastaanottamassa Neuvostoliiton Kommunistisen puolueen johtajaa Leonid Brezhneviä, kun hän poikkesi täällä matkallaan kolmipäiväiselle vierailulle Jugoslaviaan.

TILATKAA VAPAUS

Arvoisat herrat! Tilanne Vietnamissa on pysynyt ennallaan. Viholliset ampuvat meitä ja ystävät varastavat meiltä.

Konservatiivi voitti Kenoran vaaleissa

Kenora. — Ontarion Konservatiivinen hallitus lisäsi yhden konservatiivisen edustajan maakunnan lainlaatijakuntaan viime pyhänä Kenoran vaalipiirissä suoritetuissa täytevaaleissa.

Voitokas tory täällä Luoteis-Ontariossa sijaitsevassa, harvoin läpimurretussa liberaalien tukikohdassa, on 38-vuotias Leo Bernier, sekatavarakaupan pitäjä Hudsonista, joka sijaitsee lähellä Sioux Lookoutia.

Liberaalit eivät ainoastaan hävinneet, mutta Liberal-Labor ehdokas oli äänten viimeisillä laskuvaiheilla jäänyt jälkeen myöskin NDPn ehdokkaasta, jonka huomattavasti suurentunut kannatus oli epäilemättä päätekijä tähän yllätysmäiseen keikaukseen.

Täytevaalit johtuivat viime maaliskuussa tapahtuneesta, Liberal-Labor lainlaatijakunnan jäsenen Robert W Gibsonin kuolemasta. Hänet valittiin maakunnan lainlaatijakuntaan vuoden 1962 täytevaaleissa.

Konservatiivit ovat hallinneet Ontariossa yhtämittaisesti 23 vuotta, mutta ainoastaan kahdesti ennemmin on tämä vaalipiiri valinnut konservatiivi ehdokkaan maakunnan lainlaatijakuntaan.

Ontarion maakunnan lainlaatijakunnan 108 henkinen jäsenmäärä jakautuu nyt puolueittain seuraavasti, Konservatiivit78 Liberaalit 22 ja NDP 8 jäsentä.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Lepokodin tiedonantoja

Jatkoa siv. 3

ja mrs. Ollie Koski Aberdeen Wash., sekä askartelukerho 2 ääninauhaa.

Mrs. Lehto 17.00 lämmityksen parantamiseen; mr. John Hakala $5.00; Lepokodin merkkejä $15.00; $2.00 ei nimeä; Emil Kurvin muistolle $2.00; mr. ja mrs. Vic Leppäaho $5.00; lippurahastoon $36.25, mr. ja mrs Renwall $10.00; Mrs. Fanny Lind $5.00; mr. ja mrs. George Koponen $5.00 ja mrs. Varila uusi ruohonleikkuukone.

ASKARTELUKERHON TIEDOTUKSIA

Bingon pelaajat kokoontuvat kerran viikossa täysihoitolan askarteluhuoneessa kello 1 ip. joka **keskiviikko** eikä tiistaisin kuten aikaisemmin. Pelin ahkerana numeroiden lukijana on toiminut mrs. Helmi Roine. Myöskin haluan mainita ,että hän on yksin kerännyt lippurahastoon kertyneen ja aikaisemmin mainitun summan.

TÄYSIHOITOLAN LAHJOITUKSIA

Mr. ja mrs. Winter kuvalehtiä; mr. Nalle omenia; mr. Eino Tanner $10.00 kahvileivän ostoa varten täysihoitolalle; mrs. Johnson luumuja; mr. ja mrs. Renwall kirjoja; mr. ja mrs Uno Saari Calif., 3 paunaa kahvia; mr. ja mrs. Peltola omenia ja papuja sekä mr. ja mrs Slang kurkkuja, papuja ja iso kurpitsa .

Kiitoksia kaikille lahjoittajille.

Mainospäällikkö J. Varila

JÄÄDYTYSLIHAA HALVALLA!

LÄNNEN NAUDAN JA SIAN PUOLISKOITA lb. 49c

leikattuna ja käärittynä

Lännen naudanlihaa KAIKKI STEAKIT lb. 89c

Kylki- ja lapapaistit .... lb. 59c

TILATKAA KIITOSPÄIVÄ KALKKUNANNE NYT!

• SUOMALAINEN MYYJÄTAR •

Lockerby Red & White

1670 PARIS ST. PUH. 673-1820 SUDBURY

KANSALLISESTI TUNNETTU MUSIIKKIMESTARIEN KOULU

• HAITARI • PIANO • KITARA • TEORIA

oppitunteja alkaville ja mestareille

HAITARI TAI KITARA VARATAAN 8 VIIKON ALKUKURSSILAISILLE

KARL PUKARA MUSIC STUDIOS

Pääopettajana Miss Iona Reed

131 PINE STREET PUH. 674-0024

12 täydellisesti koulutettua opettajaa

(22-1)

NYT FORDILTA

uusien aatosten uusi aalto

V. 1967

NÄHTÄVÄNÄ

syyskuun 30 pnä

Fordit nyt varustettu 2 vuoden/24,000 mailin takauksella koko autoon ja 5 vuoden/50,000 mailin takauksella voimaosiin.

Sulo Heino Elmer Pulkkinen

Suomalaiset myyjämme mielellään palvelee Teitä

McLEOD MOTORS

PUHELIN 673-3501

65 Larch St. Sudbury

(27-29-1-4)

LOPPUKAUDEN PUHDISTUS

4 AINOASTAAN uutta 5 hv. 4 tahtista ulkolaitamoottoria tavall. $229.

NYT $119.00

Greenspoon Bros. LIMITED

214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

KAIKENLAISTA PUUTAVARAA ja RAKENNUSTARPEITA

SÄHKÖ- ja PUTKITUSTARPEITA - MAALIA kohtuullisiin hinnoin

RICHARD LAKE LUMBER & Builders Supply Ltd.

PUH. 673-8487

Maantie 69 etelään

Richard Lake

Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury

KUTSUMME TEITÄ KATSOMAAN

1967

PONTIAC-, BUICK-, ACADIAN- ja BEAUMONT-AUTOJA sekä G.M.C. kuorma-autoja

nähtävänä

Torstaina, syyskuun 29 pnä 1966

SUOMALAISET MYYMÄMIEHEMME MIELELLÄÄN PALVELEE TEITÄ

SUDBURY MOTORS LIMITED

500 REGENT ST. SOUTH SUDBURY